

Verslag van de vergadering van Provinciale Staten op 28 en 29 juni 2016

Aanwezig: dhr. Van Baak, mw. Blom, dhr. Bos, mw. Braam, dhr. Bruins, dhr. Van Dijk, dhr. Elbers, mw. Faber, dhr. Gemmink, dhr. De Haan, mw. Hedin, dhr. Heldoorn, dhr. Hellegers, dhr. Van 't Hoog, mw. Huisman, mw. Jeurink, dhr. Jonk, dhr. Kanis, dhr. Kerris, dhr. Komdeur, dhr. Kops, dhr. Kusters, mw. Lewe, dhr. Maouche, dhr. Meerburg, mw. van Milaan, mw. Moulijn, dhr. Mulder, dhr. Peters, dhr. Plug, mw. Poortinga, mw. Prins, mw. Rijssenbeek, dhr. Ruitenbergh, mw. Van der Schalk, dhr. Scheers, mw. Schriks, mw. Slingerland, dhr. Spoelstra, mw. Van Steenbrugge, dhr. Thus, dhr. Van der Veer, dhr. Venema, dhr. Verheul, dhr. Visser, mw. Vliegenthart, mw. Vollebregt, dhr. De Vos, dhr. Vreugdenhil, dhr. Waltmans, dhr. Wanrooij, dhr. Van de Weerd, dhr. Westra, mw. Wieggers, dhr. Zoet.

Genodigden: gedeputeerden mw. Bieze, dhr. Van Dijk, dhr. Markink, mw. Meijers, dhr. Scheffer, mw. Schouten en secretaris dhr. Hilhorst.

Voorzitter: dhr. Cornielje

Griffier: dhr. Roelofs

1001 1 Opening en mededelingen van de voorzitter**2 Vaststelling van de agenda**

Aan de agenda worden toegevoegd:

- Debatverzoek van de PvdDieren over Uitwerking wijziging ruimtelijk beleid en GNN (PS2016-418)
- Debatverzoek PvdDieren over Herinrichting N794 (PS2016-421)

3 Vaststelling van de besluitenlijst van de vergadering op 25 mei 2016 (PS2016-400)

De besluitenlijst wordt vastgesteld.

4 Ingekomen stukken (PS2016-388)

De ingekomen stukken worden afgedaan conform advies.

5 Vragenuur

Er worden geen mondelinge vragen gesteld.

6 Verordening kwaliteit Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving omgevingsrecht Gelderland (PS2016-372)**Stemverklaring**

Dhr. Van der Veer (PvdDieren) is tegen vanwege significante aantasting van natuurwaarden; het geld kan beter worden gestoken in zelfvarende schepen.

Besluit: zonder beraadslaging conform voorstel met stemmen vóór van VVD, CDA, D66, SP, PvdA, PVV, ChristenUnie, SGP, GroenLinks en 50PLUS.

7 Initiatiefvoorstel Vaststelling en afrekening fractievergoeding 2015 (PS2016-363)

Besluit: conform voorstel zonder beraadslaging en zonder stemming.

8 Ontwerpbegroting Rekenkamer Oost-Nederland 2017 (PS2016-301)

Besluit: zonder beraadslaging conform voorstel met stemmen vóór van VVD, CDA, D66, SP, PvdA, ChristenUnie, SGP, GroenLinks, PvdDieren en 50PLUS.

9 Ontwerpbegroting Projectbureau Herstructurering Tuinbouw Bommelerwaard (PHTB) 2017 (PS2016-412)

Besluit: zonder beraadslaging conform voorstel met stemmen vóór van VVD,

CDA, D66, PvdA, PVV, ChristenUnie, SGP, PvdDieren en 50PLUS.

10 Ontwerpbegroting 2017, ontwerpmeerjarenbegroting 2017-2019 en ontwerpjaarrekening 2015 Openbaar Lichaam Park Lingezegen (PS2016-413)

Besluit: zonder beraadslaging conform voorstel met stemmen vóór van VVD, CDA, D66, SP, PvdA, ChristenUnie, SGP, GroenLinks, PvdDieren en 50PLUS.

11 Ontwerpjaarrekeningen 2015 en ontwerpbegrotingen 2017 van de zeven Gelderse Omgevingsdiensten alsmede de 1^e Begrotingswijziging 2016 van Omgevingsdienst De Vallei (PS2016-419)

De voorzitter memoreert de rekenfout in de stukken die in een gisteren nog verschenen vervolgstatenbrief is gecorrigeerd. Deze correctie heeft geen invloed op het ontwerpbesluit.

Stemming

Besluit: aangenomen met stemmen vóór van VVD, CDA, D66, SP, PvdA, ChristenUnie, SGP, GroenLinks, PvdDieren en 50PLUS.

12 Inpassingsplan overnachtingshaven Lobith (PS2016-357)

Stemverklaring

Dhr. Van der Veer (PvdDieren) gunt de schippers hun overnachtingshaven, maar stemt toch tegen vanwege significante aantasting van natuurwaarden. Het geld zou bovendien kunnen worden geïnvesteerd in een automatische piloot voor schepen.

Besluit: zonder beraadslaging conform voorstel met stemmen vóór van VVD, CDA, D66, SP, PvdA, PVV, ChristenUnie, SGP, GroenLinks en 50PLUS.

13 Aanbesteding aanwijzing accountant 2017-2020 (PS2016-402)

Mw. Van Milaan (D66) zegt dat bij een wijziging aan de accountant wordt gevraagd dat de medewerker die ingezet moet worden over dezelfde beroepsbekwaamheid, eisen en ervaring bij het overheidsorgaan beschikt als de medewerker die vervangen wordt. Daartoe wordt het cv van de beoogde medewerker ter beoordeling voorgelegd. Gaat het hier over het cv, over de ervaring of gaat het heel gericht over het functieprofiel?

Dhr. Van der Veer (PvdDieren) geeft aan dat bij het Londense kantoor van de huidige accountant een receptioniste weggestuurd is omdat ze weigerde hoge hakken te dragen. De Nederlandse wetgeving zegt dat dit niet mag. Als er signalen zijn dat zoiets bij de nieuwe accountant ook kan gebeuren vragen we GS om het contract op te zeggen of hier in ieder geval een stevig gesprek over te voeren. Misschien kan dit in de aanbestedingseisen mee worden genomen.

Dhr. Van Dijk (GS) zegt naar aanleiding van de vraag van D66 toe om dit op een zuivere en zorgvuldige wijze op te schrijven. Aanbesteden is een lastig vraagstuk. We hebben een aantal criteria benoemd en proberen die zo objectief mogelijk te hanteren.

Besluit: conform voorstel zonder stemming.

14 Coördinatiebesluit Windpark Bijvanck (PS2016-376)

Dhr. Jonk (CDA) vindt het goed dat bestuurlijk gezien duidelijkheid gegeven wordt met dit besluit. Men heeft goed geluisterd naar insprekers en de ingekomen brieven gelezen maar stemt in met voorstel. Beter dat in vervolg aan het begin van het proces al aan draagvlak wordt gewerkt.

Dhr. Hellegers (D66) kan zich aansluiten bij de woorden van dhr. Jonk. Blijkt wel weer hoe belangrijk een zorgvuldige locatiekeuze is. Energietransitie moet samen met alle gemeenten worden aangepakt.

Dhr. Venema (PVV) zegt dat de gedeputeerde enkele weken geleden nog vond, blijkens een bericht in de pers, dat het wijzigen van een bestemmingsplan voor een windpark een gemeentelijke aangelegenheid is. Nu moet de provincie maar met een Inpassingsplan (IP) komen want het plan moet door. Hiermee is een groot precedent geschapen. Lokale democratie wordt hier met voeten getreden. Ook worden de burger extra beroepsmogelijkheden ontnomen. Wat blijft er over van de wens van draagvlak? In de Elektriciteitswet staat dat de provincie verplicht is een IP te maken maar niet noodzakelijkerwijs voor de aangevraagde locatie. Hebben

GS een alternatieve locatie overwogen?

Dhr. Maouche (GroenLinks) vindt dit een pittig dossier. Het belang van draagvlak, inspraak en de doelstellingen van de energietransitie halen, komen samen. Vraagt of de rechtszekerheid voor de betrokken burgers gewaarborgd is en of zij op een adequate manier gecompenseerd worden.

Dhr. Van Dijk (GS) zegt dat er een afspraak is tussen Rijk en provincies over hoeveel megawatt geproduceerd moet worden via wind op land. Legt de procedure uit die volgens de Elektriciteitswet geldt. De ervaring leert dat de weg van een IP niet handig is. De weg van de verleiding is beter om gemeenten te committeren. Dat is bedoeld in het artikel dat de PVV aanhaalde. We kunnen nu niet anders dan via een inpassingsplan. De compensatie is een zaak tussen Raedthuys en omwonenden. De provincie gaat alleen over de ruimtelijke inpassing. PS bepalen wat er in de Windvisie komt te staan. Over de alternatieve locaties zegt hij dat GS de gemeenteraad van Zevenaar daarover hebben benaderd. Maar de grootste partij in de raad stond daar niet voor open. Iedereen heeft nu belang bij duidelijkheid en zekerheid. Het is nu nog geen definitief besluit maar het gaat om coördinatie. Bij de hoogste instantie, de Raad van State kunnen mensen nog beroep aantekenen. Alles is binnen de regels geschied en het is een verantwoord besluit.

Stemverklaringen

PvdDieren stemt altijd tegen coördinatiebesluiten omdat men bezwaar- en beroepsmogelijkheden niet wil beperken. Tegen dit besluit is ook te veel weerstand.

SP vindt de gang van zaken i.c. op zijn minst onprettig. Het besluit zet burgers op achterstand. Hopelijk is dit een eenmalig incident want de gang van zaken geeft een slecht signaal af naar andere windinitiatieven.

Besluit: aangenomen met stemmen vóór van VVD, CDA, D66, PvdA, ChristenUnie, SGP en GroenLinks.

15 Versterking Herinneringstoerisme (PS2016-370)

Dhr. Westra (VVD) zegt dat het onderwerp meermalen is besproken en dat de VVD er steeds kritisch naar keek. Veel voorstellen die nu voorliggen spreken zijn fractie aan. Enkele accenten wil men aanbrengen. Het is een goede zaak dat de inhoudelijke regisserende rol door de Stichting Versterking Herinnering WOII (verder de Stichting) wordt versterkt. Verstandig dat regie binnen het veld plaatsvindt. Wil regie ook uitgestrekt zien richting Landelijk Platform WOII. Kunnen GS actie ondernemen tegen dreigend vertrek Indisch Herinneringscentrum? VVD is akkoord met de reservering voor het Nationaal Bevrijdingsmuseum. Gaat ervan uit dat t.z.t. een sluitend plan ter goedkeuring aan PS wordt voorgelegd. Met de €2 mln. voor het museum is de grens voor de VVD wel bereikt. Nu en in de toekomst en dan gaat het over realisatie en exploitatie. Is dat ook de grens voor GS?

Mw. Vliegenthart (CDA) wil het verhaal van de WOII en m.n. in Gelderland blijven vertellen. Er zijn ook nog veel sporen van te zien. Ook zijn er veel parallellen naar de huidige tijd te trekken. Er zijn nl. nog gebieden waar vrijheid geen vanzelfsprekendheid is. Blij dat de Statenbrief dat expliciet beschrijft. Mooi meegenomen voor de Gelderse economie dat e.e.a. ook toeristen trekt. Het CDA ondersteunt het voorstel van harte. De provincie ondersteunt en faciliteert initiatieven uit de samenleving. Wil dat de Stichting ook in co-creatie vorm krijgt. Maak er een soort netwerkorganisatie van waar de partijen in het veld onderdeel van uitmaken en waarbij de provincie een van die partijen is.

Mw. Blom (D66) is verheugd dat het voorstel samen met de sector is opgesteld. Toch zijn er geluiden dat niet iedereen zich herkent in het voorstel. D66 vraagt alsnog inbreng van alle betrokken organisaties ongeacht grootte en identiteit. Wijst op de rol daarbij voor het coördinatiepunt. Meer toerisme leidt ook tot meer lokale bestedingen. Het Normandisch model is daar een ambitieus voorbeeld van. Hoe houd je bijv. de Amerikaanse toerist geboid. Daarbij is het integrale verhaal tussen de acht activiteiten essentieel. Dit moet nog beter uitgewerkt worden. Het herinneringstoerisme is belangrijk voor het levend houden van onze geschiedenis. Ook graag aansluiten op de actualiteit.

Dhr. De Vos (SP) zegt dat zijn fractie graag wil investeren in het

herinneringstoerisme. In de Statenbrief gaat versterken van aanbod over her- en verbouw van musea. Het nieuwe museumbeleid wordt pas eind dit jaar vastgesteld. Tot heden wordt geen geld gereserveerd voor her- en verbouw van musea. In dit voorstel wel en stellen GS voor €1,5 mln. van cultuur te gebruiken voor het Bevrijdingsmuseum in Groesbeek. Dit is inconsequent en koren op de molen van andere musea. Als we musea individueel gaan financieren dan is het hek van de dam. SP stemt in met het voorstel nadat GS duidelijk hebben toegezegd dat alle projecten zoals beschreven bij het aandachtstreepje 'versterken van aanbod' worden uitgesteld en worden opgenomen in het toekomstige museumbeleid. Dan kunnen we samen een integrale afweging maken.

Dhr. Visser (PvdA) zegt dat de samenwerking in het veld de kwaliteit van het voorstel heeft bevorderd. De samenhang en samenwerking in het geheel spreekt de fractie erg aan. Vindt naast het economische perspectief vooral de maatschappelijke meerwaarde van wezenlijk belang. Graag daarom ook sturing op het zoeken van aansluiting bij de actuele vraagstukken van vandaag de dag.

Mw. Slingerland (ChristenUnie) is niet gelukkig met de naam Herinneringstoerisme. Liever naam Bevrijdingstoerisme behouden waar de term vrijheid mooi in weerklinkt. Mooi dat de voorstellen breed gedragen worden in het veld. De ChristenUnie is akkoord. Vraagt GS wel goed te kijken naar de samenwerking tussen de diverse organisaties. E.e.a. komt niet vanzelf van de grond. Voor de ChristenUnie gaat het allereerst om educatie en cultuurhistorie en daarna om economie.

Dhr. Mulder (SGP) kan zich vinden in het voorstel. Herinneringstoerisme moet vooral aansluiting vinden met het verleden. Oorlog is verschrikkelijk en vrede en vrijheid zijn waarden die niet in geld zijn uit te drukken. Met de toezegging in de vervolg-Statenbrief dat een uitvoeringsagenda van de Stichting nog aan PS wordt voorgelegd stemt de SGP in met het voorstel.

Dhr. Maouche (GroenLinks) sluit zich aan bij de woorden van de SP. Een integrale afweging tussen alle musea is nodig bij de toekenning van geld.

Dhr. Van Dijk (GS) zegt dat de organisaties een mooi samenwerkingsproject op poten hebben gezet. Het voorstel is om een aantal plekken extra aandacht te geven. In 2019 is de herdenking van 75 jaar operatie Market Garden. Dat heeft ook centraal gestaan bij keuzes. De aan te stellen coördinator Herinneringstoerisme zorgt ervoor dat de instellingen betrokken blijven en dat nog meer organisaties betrokken raken. Het is belangrijk dat deze persoon ook contacten onderhoudt op nationaal niveau en extra financiële bronnen probeert aan te boren. V.w.b. het Indisch Herinneringscentrum proberen GS partijen tot elkaar te brengen. Het gaat daarbij niet direct om geld maar meer om incompatibilités des humeurs. Het bedrag van €1,7 mln. voor het Bevrijdingsmuseum wordt gereserveerd en pas beschikbaar gesteld als de business case sluitend is. €300.000 is nu wel direct beschikbaar voor een update van de expositieruimte. Daarmee is voor GS ook de grens bereikt v.w.b. exploitatiesubsidie voor het museum. Dat heeft ook geen behoefte aan meer omdat men al een eigen voorzieningengraad heeft van 97%. De laatste 3% wordt gefinancierd door de gemeente. De term Bevrijdingstoerisme sluit internationaal niet aan en het heeft iets triomfantelijks. Men wil bijvoorbeeld Duitse toeristen niet afstoten met een term. Het overdragen van onderliggende waarden komt op de eerste plaats; dat het ook toerisme bevordert is daarbij mooi. GS willen steun geven aan Bevrijdingsmuseum i.h.k.v. het totaal van herinneren. Dat is een manier om tegen e.e.a. aan te kijken zoals inderdaad ook gekeken kan worden naar het totale museumbestand. GS kiezen voor het eerste. Dit voorstel heeft ook van onderop door alle instellingen en gemeenten vorm gekregen. Men is op het voorliggende totaalplan uitgekomen. Ook het Vfonds is nu bereid een belangrijke bijdrage te leveren. Gaat niet aan om dat ook nog weer te laten wachten op het eerst formuleren van een museumbeleid. Op een vraag van GroenLinks waarom er geen geld uit economiepot wordt gebruikt zegt de gedeputeerde dat daar ook € 2,5 mln. uit komt. Het bedrag uit cultuur stond ook nog uit de vorige periode bestemd voor herinneringstoerisme. Dhr. Venema (PVV) zegt dat het wel over herdenken moet gaan. Vraagt de toezegging dat er geen vertaling is naar de actueel oorlogsgeweld en daarmee samenhangende processen. Dhr. Van Dijk (GS) wil die toezegging niet doen want hoopt juist op die vertaling. Maar hij wil de uitvoering overlaten aan musea. De vrijheid van

meningsuiting is ook in het geding.

De heren Bos (CDA) en Spoelstra (PvdA) verlaten de zaal i.v.m. enigerlei betrokkenheid bij deze zaak.

Stemverklaringen

SP is vóór het herinneringstoerisme en de subsidie aan het museum in Groesbeek maar stemt toch tegen omdat het besluit de bom is onder het Gelders museum-beleid.

PvdDieren vindt het belangrijk dat wordt stilgestaan bij wat oorlog kan aanrichten maar het gaat te ver zoveel geld te besteden aan stimuleren van toerisme daaromtrent. Stemt daarom tegen.

Besluit: aangenomen met stemmen vóór van VVD, CDA, D66, PvdA, ChristenUnie, SGP en 50PLUS.

16 Pré-concept Gelders Plussenbeleid (PS2016-416)

Dhr. Meerburg (VVD) memoreert dat het Plussenbeleid een gevolg is van een amendement van de Staten. Daarbij waren twee dingen voor de VVD van eminent belang: behoud van rechten en juridisch haalbaar. Over het pre-concept had hij in de commissie zijn twijfels. Andere fracties wilden draagvlak. Het vervolgvoorstel dat we nu hebben ontvangen meldt dat er in het overgangsrecht een uitzondering komt voor de wijzigingsbevoegdheid en uitwerkingsplichten. Wat wordt hier bedoeld en tast het de rechtszekerheid niet aan? Ook gemeenten zijn hierover onzeker, gelet op de brief die we vandaag hebben ontvangen. Hij constateert dat er nog onvoldoende draagvlak is en vraagt hoe GS het draagvlak van gemeenten wil organiseren.

Dhr. Van Baak (CDA) constateert dat de onduidelijkheid blijft voortbestaan, ook met het aangepaste pre-concept. Ook hij was verbaasd over de uitzondering t.a.v. wijzigingsbevoegdheid. Wat betekent die zin? Uit de reactie van gemeenten in FoodValley en Achterhoek blijkt dat zij met dezelfde vragen zitten.

De gemeenten willen overleg en zijns inziens moet dat de komende twee weken lukken. Want draagvlak is wellicht de sleutel om dit tot een goed einde te brengen.

Dhr. Kanis (D66) wil een duurzame veehouderijsector neerzetten met aandacht voor landschap, duurzaamheid en milieu en liefst zo snel mogelijk. Hij is teleurgesteld dat de invoeringstermijn van twee jaar van tafel is. We kijken nu aan tegen maximaal tien jaar. Dat doet pijn bij bijvoorbeeld Barneveld, waar veel intensieve veehouderij is en het bestemmingsplan buitengebied net gewijzigd, wat zou betekenen dat daar pas vanaf 2025 met het Plussenbeleid wordt gewerkt.

Hij is wel te spreken over de extra toets op uitbreidingen boven de 1,5 hectare. Hij moedigt GS aan signalen af te geven dat dierrechten niet zo maar afgeschaft kunnen worden. D66 wil dat individuele bedrijven moeten kunnen groeien, maar de sector als geheel niet.

Mw. Vollebregt (SP) wil de dingen bij hun naam noemen. Stallen geuren niet, ze stinken. Je moet dieren met respect behandelen. De eigenheid van dieren moet ons voor ogen blijven. Het draait nu echter om geld. De SP vindt dat het Plussenbeleid gaat over meer en grotere stallen en die leiden tot onrust onder de burgers die het vaak verliezen van de boer. De gemeenten gaan hierover, maar wie controleert de gemeenten? De provincie probeert de kwalijke gevolgen van de expansiedrift te ondervangen en dat is te prijzen. Ondernemers moeten iets extra's doen, maar dat is facultatief. Te vrezen is dat bij uitbreiding de stankoverlast groter wordt. Elke gemeente kan op eigen wijze de maatregelen interpreteren. De verschillen kunnen groot worden en tot rechtsongelijkheid onder boeren leiden. Megastallen en respect voor dier gaan moeilijk samen. De SP draagt de agrariërs best een warm hart toe, maar is tegen megastallen. Gelukkig heeft de gedeputeerde het loslaten van de bovengrens genuanceerd. De SP wil antwoord op de vraag wie controleert en wie handhaaft de uitvoering van het Plussenbeleid? Aan steeds groter, steeds meer en steeds sneller moet een einde komen.

Mw. Hedin (PvdA) vindt het goed dat geen nieuwvestigingen meer mogelijk zijn en het Plussenbeleid voor alle uitbreidingen gaat gelden. Heel goed dat de dialoog zo specifiek is opgenomen. Over het geheel vrijgeven van bouwblokken houdt de PvdA zorg. De PvdA is benieuwd naar de reactie van het college op de zorg die FoodValley en Achterhoek geuit hebben. Verder vraagt de PvdA of er contact is met de provincie Noord-Brabant over begrenzing van de veestapel. De PvdA stemt

ermee in dat het Plussenbeleid ter inzage wordt gelegd. De zienswijzen zullen zorgvuldig worden bekeken.

Dhr. Vreugdenhil (ChristenUnie) vindt dat er goed begonnen is met het Plussenbeleid. Transparantie heeft echter plaatsgemaakt voor een ad-hocproces en daarmee heeft het proces schade opgelopen. De wendingen hebben tot onrust geleid onder gemeenten, omwonenden en ondernemers en vandaag nog is er een brief gekomen van Foodvalley en Achterhoek. Hij roept op tot rust, een pas op de plaats. Daar is het proces bij gebaat. De ChristenUnie dient een motie in (16M16) om een pas op te plaats te maken met het Plussenbeleid.

Dhr. Van de Weerd (SGP) onderstreept de onrust in het veld. Er is geen draagvlak bij de belangrijkste spelers. Een zorgvuldig opgebouwd draagvlak in de sector dreigt hierdoor weg te vallen. De ondergrens is te laag, de zorgvuldigheidstoets past niet in het nieuwe RO-beleid. De SGP dient twee moties in over het niet aantasten van bestaande mogelijkheden binnen bestemmingsplannen (16M26) en om het Plussenbeleid niet ter visie leggen (16M27).

Dhr. Maouche (GroenLinks) vindt dat de oorspronkelijke doelstelling, het verduurzamen van de sector, dreigt weg te vallen. Het Plussenbeleid is zo uitgekleeft dat het nauwelijks een verbetering is ten opzichte van de huidige situatie. Het plan om het Plussenbeleid in te voeren voor de niet vergunde ruimte is wel goed, maar daarover is veel onrust ontstaan.

GroenLinks is geneigd de moties van ChristenUnie en SGP te steunen en eigen amendementen vooralsnog niet in te dienen.

Dhr. Van der Veer (PvdDieren) heeft een aantal moties gemaakt bij pijnpunten: 16M17 (handhaven bouwblok), 16M18 (faciliteren biologische bedrijven door Plussenbeleid), 16M19 (visie op de toekomst veehouderij), 16M20 (maximaal bouwblok voor melkveehouderij), 16M21 (actualiseren bestemmingsplannen), 16M22 (geitenhouderijen), 16M23 (effecten vervallen extensiverings gebieden), 16M24 (maximum bebouwingspercentage), 16M25 (dieren op begane grond). Tot slot wijst hij erop dat PS moties hebben aangenomen over weidegang en het verminderen van ingrepen bij dieren. De PvdDieren vreest dat de 8% niet zal worden besteed aan dierenwelzijn. Daarom vraagt de PvdDieren om het Plussenbeleid niet ter inzage te leggen.

Dhr. Van Dijk (GS) schetst dat de afgelopen tijd is gewerkt aan een invulling van die overeind blijft bij de Raad van State. Noord-Brabant heeft het geprobeerd en sneuvelde voor de Raad van State. In Groningen en Friesland gebeurde hetzelfde. Bij het Plussenbeleid gaat het over landschappelijke inpassing, geur, fijnstof. We kwamen al snel tot de conclusie dat volksgezondheid op nationale niveau moet worden geregeld. Dierenwelzijn is eveneens lastig in te passen in het ruimtelijke ordeningsbeleid. Hierdoor hielden we twee thema's over: landschappelijke inpassing en milieu.

Over de intensieve veehouderij lopen de meningen in de Staten sterk uiteen. Dat is ook in de samenleving zo. Dit zijn dingen die we mee moesten nemen bij het vormgeven van het Plussenbeleid. Twee jaar is er gewerkt door en met diverse instanties. En dit is het voorstel dat we ter inzage willen leggen. Niet iedereen heeft gekregen wat hij wilde hebben. Dat is jammer, maar onderdeel van het proces. Bij de ondergrens van 100 m² gaat het om de vraag vanaf welk moment je vindt dat het Plussenbeleid toegepast moet worden. Elke maat is daarbij arbitrair, maar hij wil niet de indruk wekken dat een ongelimiteerde uitbreiding kan plaatsvinden, zonder dat de zorgvuldigheid van het Plussenbeleid daarop van toepassing is. Als in de inzageprocedure door iedereen een andere maat wordt neergelegd kan daarop worden teruggekomen.

Bij de zorgvuldigheidstoets kun je vraagtekens zetten, maar het is wel verstandig, want in de Staten is aangegeven dat de vinger aan de pols moet worden gehouden.

M.b.t. de bestaande rechten gaat het om vergunde rechten. Die worden gerespecteerd zolang de vergunning van kracht is. Binnen bestemmingsplannen zijn daarnaast reserveringen opgenomen, die in stand blijven tot afloop van de geldigheid van het bestemmingsplan. Ongeveer 80% van de huidige bestemmingsplannen moet in de komende zes jaar worden herzien.

Als op dit moment op basis van een geldig bestemmingsplan aanvragen worden gedaan, dan gelden daarvoor de huidige regels in het bestemmingsplan.

De wijzigingsbevoegdheid is een ingewikkeld vraagstuk. De gemeenten hebben hiervoor een oplossing aangereikt (wijzigingsbevoegdheid alleen toepassen als het aantal dieren niet toeneemt op het bedrijf), die het college de komende twee weken wil uitwerken. Hij zal het ontwerp zo eenduidig mogelijk formuleren. Dat zal dan ter inzage wordt gelegd. Dan zal blijken of er een goed voorstel ligt en kunnen PS beslissen of ze ermee door willen gaan of niet.

De coulanceregeling komt tegemoet aan de vraag van de gemeenten om oog te hebben voor die gemeenten die nu in een bestemmingsplanprocedure zitten.

Hij heeft al eerder toegezegd in Den Haag te willen lobbyen voor (een alternatief van de) dierrechten. Ook het college wil geen ongebreidelde groei.

Hij verwacht dat de verschillen tussen gemeenten zullen meevallen, omdat men moet aansluiten bij de grootste knelpunten in het gebied. Het kan wel zijn dat in de ene regio meer aandacht is voor milieu en in de andere regio voor landschappelijke inpassing. Het is daarmee ook geen facultatieve benadering.

In de komende twee weken wil hij met diverse partijen spreken. De nieuwe tekst voor het beleid wordt met zorgvuldigheid opgesteld.

Reactie GS op de moties:

16M16: ontraden; hij wil geen pas op de plaats maken, of ten hoogste één van anderhalve week;

16M17: ontraden; het is ons juist te doen om kwaliteit en niet kwantiteit;

16M18: ontraden; het moet voor alle bedrijven van toepassing zijn;

16M19: ontraden; met de landbouwvisie en een nota Vitaal platteland komen GS in voldoende mate aan de vraag tegemoet;

16M20: ontraden; het is vreemd om op een ander terrein een maximale bouwblok-maat in te voeren terwijl je het voor de intensieve veehouderij afschaft;

16M21: GS laten het oordeel aan PS; het is een ondersteuning van het beleid.

16M22: ontraden; het valt gewoon onder het beleid voor niet-grondgebonden veehouderijen;

16M23: ontraden; in het Plussenbeleid is opgenomen dat er in extensiverings-gebieden alleen nog iets mag gebeuren onder de voorwaarde dat er geen enkele belasting is voor de natuur. Daarnaast is er een plan-MER uitgevoerd, dat binnenkort gepresenteerd zal gaan worden, dus GS zijn hier al mee bezig.

16M24: ontraden; dit moet aan gemeenten worden overgelaten;

16M25: ontraden; er zijn al pluimveehouderijen waar met etages wordt gewerkt.

Bovendien is het de vraag of er een relatie is met dierenwelzijn;

16M26: ontraden; GS zijn al in belangrijke mate eraan tegemoet gekomen;

16M27: ontraden; zie 16M16.

Dhr. Meerburg (VVD) heeft er vertrouwen in dat gedeputeerde Van Dijk de komende twee weken een eenduidig voorstel opstelt. Het oordeel is daarna aan het veld. Als daar onoverkomenlijke problemen naar voren komen of aanvullingen, zal de VVD naar bevind van zaken handelen. De VVD zal over het totale Plussenbeleid nog haar afweging maken.

Dhr. Van Baak (CDA) vindt de toezeggingen die de gedeputeerde heeft gedaan zodanig relevant dat het CDA er vertrouwen in heeft dat GS zijn best zal doen om een goed stuk neer te leggen dat de inspraak in kan. Iedereen krijgt dan de gelegenheid met opmerkingen te komen die leiden tot verdere verbetering van het stuk. Het CDA wil een goed, juridisch rechtvaardig en bestendig Plussenbeleid en heeft er vertrouwen in dat het college dat samen met het veld voor elkaar krijgt.

Dhr. Kanis (D66) denkt dat het vooral goed is als PS nu een pas op de plaats maken. Het college gaat nu een verbeterslag maken. Na het besluit van het college is het aan het veld om te reageren. Daarna komen PS weer aan bod en zal D66 het voorstel wegen. T.a.v. de wijzigingsbevoegdheid vraagt hij mee te nemen hoe getoetst kan worden dat het aantal dieren niet stijgt bij een uitbreiding.

Mw. Vollebregt (SP) vindt dat voor de natuur nog steeds onvoorwaardelijke eisen gesteld moeten worden. Het mag geen keuze zijn, want dan is het aan de regio. Ze vindt uitstel op dit moment beter en heeft vragen over de handhaving gezien de illegale uitbreidingen in het verleden rond Natura 2000 en PAS. Ze dient een motie in 16M28, omdat de SP de bouwblok-grootte wil handhaven.

Mw. Hedin (PvdA) vindt dat het ter inzage kan worden gelegd en hoopt dat er uit het veld veel mooiere voorstellen komen. Daarna maken wij onze afwegingen over wel of niet doorgaan met het Plussenbeleid.

M.b.t. de moties stelt ze voor de inhoud ervan te betrekken bij de nota Vitaal Platteland. Tot slot herhaalt ze haar vraag over de samenwerking met Noord-Brabant. **Dhr. Vreugdenhil (ChristenUnie)** heeft onvoldoende vertrouwen dat de komende twee weken het draagvlak voor dit beleid kan worden hersteld. De ChristenUnie vindt dat er te veel onduidelijkheid is en neemt afstand van het Plussenbeleid.

De fractie heeft meegedacht, suggesties gedaan, de uitgangspunten gesteund. Maar op dit moment is er zoveel onduidelijkheid en wordt er een koers gekozen om toch door te zetten. Daar kan de ChristenUnie niet meer aan meedoen.

Dhr. Van de Weerd (SGP) vindt het voorstel nog niet rijp. Het dossier heeft tijd nodig. SGP sluit zich aan bij de motie van ChristenUnie (16M16) en trekt de motie over niet tervisie leggen van het Plussenbeleid in (17M27).

Dhr. Maouche (GroenLinks) vraagt zich af of nu de problemen daadwerkelijk zijn opgelost. GroenLinks dient samen met de SP de motie over bouwblokgrootte in, want hoe groot kan een bouwblok wel niet worden als de ondernemer de middelen heeft?

Dhr. Van der Veer (PvdDieren) zegt dat het nu de tijd is om zaken via moties aan GS mee te geven. Na de terinzagelegging zijn er geen grote wijzigingen meer mogelijk, want dan hadden ze ter inzage moeten liggen. Nu kunnen we de maximale bouwblokhoogte nog handhaven en vasthouden aan het huidige bebouwingspercentage. Partij van de Dieren steunt de motie van ChristenUnie om de tervisielegging uit te stellen.

T.a.v. de zorgvuldigheidstoets merkt hij op dat toch altijd zorgvuldig wordt bekeken of een uitbreiding kan?

Dhr. Van Dijk (GS) heeft er vertrouwen in dat er een gedegen en gedragen tekst komt in twee weken tijd. Hij kan zich de scepsis bij een aantal fracties voorstellen. Hij had ook liever in één keer een gedragen voorstel neer te leggen. Het college is altijd blijven luisteren en dat is de reden dat we nu stapsgewijs tot een voorstel komen. Hij betreurt het dat sommige partijen afhaken. Dat de coalitie er vertrouwen in heeft dat stemt hem blij.

Wat rond Natura 2000 en PAS-beleid lastig te controleren bleek was het aantal dieren, niet de uitbreiding van stallen. Op dit moment wordt stevig gecontroleerd. We kunnen iets leren van Noord-Brabant, net als zij van ons. De situatie is in Noord-Brabant echter echt anders dan in Gelderland.

Hij ontraadt motie 16M28, want die staat haaks op wat we hier doen.

Stemverklaringen

Dhr. Van Baak (CDA) deelt mee dat het overleg nu is afgerond en dat GS nu aan zet zijn. Het CDA zal de inbreng van het veld in het najaar zorgvuldig meewegen. Het CDA steunt 16M26, want het ligt in lijn met de inbreng van het CDA. Het CDA steunt ook 16M21, omdat het signaal dat ervan uitgaat sympathiek is, al gaan Provinciale Staten er niet echt over.

Dhr. Meerburg (VVD) deelt mee dat de VVD 16M21 niet steunt, want dat is staand beleid. De VVD steunt wel 16M26. Een helder signaal over bestaande rechten is gewenst en in lijn met de VVD tot nu toe.

Mw. Vollebregt (SP) is tegen, omdat aan uitbreidingen geen onvoorwaardelijke milieueisen worden gesteld.

Dhr. Kanis (D66) deelt mee dat D66 de uitleg van GS voldoende vindt en is daarom tegen 16M21. D66 wil graag dat het Plussenbeleid zo snel mogelijk wordt ingevoerd, maar ook de gemeenten in het proces aan boord houden.

Mw. Hedin (PvdA) vertrouwt erop dat het college met een goed voorstel komt over bestaande rechten. Op een ander moment moet goed doorgesproken worden over grondgebonden en biologische landbouw. De PvdA zal geen moties steunen.

Dhr. Van der Weerd (SGP): de SGP staat in de kern nog steeds achter het Plussenbeleid. Het is een goede zaak om op die manier te kijken naar de ruimtelijke ordening. Er blijken in de uitwerking veel haken en ogen aan te zitten, reden om motie 16M26 in te dienen. Om steun te kunnen blijven geven is het essentieel dat deze motie wordt aangenomen.

Stemming

16M16 verworpen met stemmen vóór van ChristenUnie, GL en PvdDieren;

16M17 verworpen met stemmen vóór van GroenLinks en PvdDieren;

16M18 verworpen met stemmen vóór van GroenLinks en PvdDieren;

16M19 verworpen met stemmen vóór van GroenLinks en PvdDieren;
16M20 verworpen met stemmen vóór van GroenLinks en PvdDieren;
16M21 verworpen met stemmen vóór van CDA, SP, GroenLinks, PvdDieren en 50PLUS;
16M22 verworpen met stemmen vóór van GroenLinks en PvdDieren;
16M23 verworpen met stemmen vóór van SP en PvdDieren;
16M24 verworpen met stemmen vóór van GroenLinks en PvdDieren;
16M25 verworpen met stemmen vóór van SP, PVV, GroenLinks, PvdDieren en 50PLUS;
16M26 aangenomen met stemmen vóór van VVD, CDA, PVV, CU en SGP;
16M27 ingetrokken;
16M28 verworpen met stemmen vóór van SP, GroenLinks, PvdDieren en 50PLUS.
 Voor het overige wordt de Statenbrief voor kennisgeving aangenomen.

17 Uitvoeringsplan leefbaarheid (PS2016-379)

Mw. Van der Woude (VVD) spreekt over het ontstaan van een nieuwe complexe duale (digitale en fysieke) wereld. Leefbaarheid is verbonden met alle beleidsvelden, want het gaat om het welbevinden van de Gelderse inwoners. De VVD is tevreden met het voorstel van het college. De Leefbaarheidsalliantie kan aan de slag. Het voorstel biedt de (financiële) ruimte aan nieuwe spelers om leefbaarheidsaspecten aan te pakken. Zo ontstaat er ruimte om aan de slag te gaan met een ombudsfunctie voor Gelderland. De VVD hoopt dat daarmee het gevoel van onbehagen kan worden verminderd dat sommige actief participerende burgers hebben na besluitvorming door GS en PS. Zij herkennen niet dat wij oprecht de beste beslissing willen nemen. Het besef lijkt verloren te gaan dat het buiten het digitale informatiedomein om mensen gaat, met gevoelens en meestal oprechte intenties. Een ombudsfunctie kan er wellicht aan bijdragen dat beide partijen dingen in het juiste perspectief zien. De VVD is blij dat GS na de zomer met een Statenbrief over de ombudsfunctie zal komen.

Mw. Rijssenbeek (CDA) haalt het doel van leefbaarheid aan: samenhang in de samenleving en verbinding binnen en tussen bevolkingsgroepen. Uitgangspunt is dat iedereen meedoet. Leefbaarheidsagenda's moeten worden opgesteld van onderop. De betrokken ondersteuningsinstellingen en organisaties hebben een leefbaarheidsalliantie opgericht, waarbij elke partij vanuit haar expertise inbreng heeft. In september zal de gedeputeerde met een nadere uitwerking komen. Het CDA is blij dat de gedeputeerde na de commissievergadering haar voorstel heeft gewijzigd, want nu hebben de ondersteuningsinstellingen voor de zomer duidelijkheid over hun financiën in 2017. Het CDA wil ook ruimte voor burgerinitiatieven en nieuwe organisaties. Ze vraagt de gedeputeerde dat uit te werken in het voorstel dat in september komt. Het CDA wil graag dat de leefbaarheidsaspecten van de kerntaken worden gefinancierd uit het budget voor de kerntaken, want voor leefbaarheid is maar een beperkt budget. Ze wacht de toegezegde Statenbrieven over ombudsman en pinautomaten af.

Mw. Van Milaan (D66) vindt dat het aan de burger is om te vertellen wat er in het programma leefbaarheid moet gebeuren. D66 is blij dat het besluit is voorgelegd om de leefbaarheidsalliantie te borgen. Ze kunnen aan de slag zonder dat ontslagen dreigen. € 3,5 mln. is een ondergrens. Wel moet er ook ruimte voor nieuwe toetreders zijn. Ze is blij dat daar in de aanvullende Statenbrief ruimte voor wordt gegeven. Voor de ombudsman ziet D66 een rol weggelegd in het optimaliseren van de relatie tussen inwoner en overheid. Niet alles verloopt altijd goed. Dan is het fijn om een raadgever te hebben die kan worden ingeschakeld. D66 ziet graag de resultaten van de uitwerking tegemoet en stemt in met het voorstel.

Dhr. Van Dijk (SP) vindt dat het voorstel eerder lijkt in te spelen op de tweedeling in de samenleving in plaats van deze trend te bestrijden. GS willen nl. aansluiten bij de energie in de samenleving. De SP wil juist beleid dat aansluit bij de zwakken in de samenleving, waar het ontbreekt aan initiatieven en energie. Daarom wil de SP financiële zekerheid voor de ondersteuningsinstellingen. Het uitvoeringsplan is veel te algemeen geformuleerd en stelt teleur. Hij verwacht een krachtdadige aanpak. Binnen afzienbare tijd wil de SP concrete plannen en boter bij de vis.

Mw. Hedin (PvdA) vindt werken aan leefbaarheid een basisvoorwaarde voor elke

overheid. Daarbij moet er aandacht zijn voor de groepen die niet mee kunnen komen. De instellingen gaan er mee aan de slag. De PvdA is blij dat er nu financiële duidelijkheid voor hen is. Het is nl. belangrijk om zo snel mogelijk aan de slag te gaan, zodat er straks op een praktische manier initiatieven van onderop worden mogelijk gemaakt.

Dhr. Vreugdenhil (ChristenUnie) stelt dat leefbaarheid gaat over sociale en economische veerkracht. Over het zorgen voor voldoende banen voor jongeren, scholen voor kinderen en het aanpakken van vereenzaming. Hij vindt de gedeputeerde voor Leefbaarheid de belangrijkste in het college, juist omdat leefbaarheid op zoveel plaatsen naar voren komt. Op dit moment lijkt het tempo af te nemen. Dat is jammer omdat het oude beleid al beëindigd is. Dat merken we nu want het knelt bijvoorbeeld bij de ondersteuningsinstellingen. Hij is daarom blij met de vervolg-Statenbrief. Hij is blij met de instellingen (leefbaarheidsalliantie) die energie in de samenleving willen stoppen.

Dhr. Van de Weerd (SGP) sluit zich aan bij de vele behartigenswaardige dingen die zijn gesproken over leefbaarheid. Hij vindt het belangrijk dat de middelen die de provincie beschikbaar stelt ten goede komen aan de gemeenschap. De overheadkosten moeten zo laag mogelijk zijn. Hij dient daarover een amendement (16A5) in met als kern dat de overheadkosten niet meer dan 15% van het budget mogen bedragen.

Dhr. Verheul (GroenLinks) vindt dat leefbaarheid de kern is van het provinciale beleid. Hij is het eens met de ChristenUnie dat de gedeputeerde leefbaarheid de belangrijkste gedeputeerde is. Hij waardeert de creativiteit van de gedeputeerde om met een voorstel te komen voor de financiële bijdrage van minimaal € 3,5 mln. voor de ondersteuningsinstellingen. Het moet ook echt een minimum zijn en er moet voldoende rek in zitten om goede voorstellen te stimuleren, want de ondersteuningsinstellingen zijn onze haarvaten.

Mw. Schouten (GS) is blij met de uitgesproken steun voor het nieuwe voorstel. De komende vier weken zijn er nog gesprekken met de betrokken instellingen. Uiteindelijk komt er een goed onderbouwd voorstel. Over de uitkomsten worden de Staten geïnformeerd. Leefbaarheid is door GS geduid in de menselijke maat met de focus op de inwoners. Het beweegt zich tussen de kerntaken door. Voor heel het college is het een belangrijk thema, want alle kerntaken raken de directe leefomgeving. In de verschillende beleidsterreinen zullen elementen van leefbaar terugkomen. De nu voorliggende Statenbrief is gericht op de inwoners zelf. Zij kunnen aan de slag, gesteund door de alliantie en de gemeenten.

M.b.t. de ombudsfunctie wordt de koppeling gelegd met het wegnemen van onbehagen in de samenleving. Zij zal samen met gedeputeerde Markink zoeken naar een manier om daar vorm aan te geven.

Er is altijd een mogelijkheid dat nieuwe organisaties zich aansluiten vanwege vragen vanuit de samenleving. Er wordt nu volop gewerkt aan het concreet maken van het uitvoeringsplan met de ondersteuningsinstellingen en de gemeenten. Het regelingendeel zal zo concreet mogelijk worden voorgelegd aan PS in september. Het amendement kan ze op dit moment niet overnemen, maar ze gaat serieus kijken hoe het zo eenvoudig mogelijk kan.

Dhr. Van de Weerd (SGP) is blij met de serieuze aandacht van het college voor het in het amendement genoemde maximumpercentage aan overheadkosten. Hij verwacht in september een beargumenteerd voorstel.

Mw. Van der Woude (VVD) wil zekerheid dat in september inderdaad een voorstel van het college op tafel ligt.

Mw. Schouten (GS) bevestigt dat ze haar uiterste best doet om naast de subsidieregeling ook Statenbrieven over ombudsfunctie en pinautomaten na de zomer voor te leggen.

Stemverklaring

Dhr. Van de Weerd (SGP) trekt amendement 16A5 in omdat de gedeputeerde de intentie ervan in het voorstel verwerkt. De SGP zal er later nog op terugkomen.

Besluit: conform voorstel met stemmen vóór van VVD, CDA, D66, PvdA, ChristenUnie, SGP, GroenLinks, PvdDieren en 50PLUS.

18 Beleidskader Economie, Werken aan de economie van de toekomst, Circulair, Innovatief en Internationaal (PS2016-385)

Dhr. Westra (VVD) meldt dat het voorstel de VVD zeer aanspreekt, maar maakt twee kanttekeningen. De verbinding tussen de drie speerpunten EMT, Health en Food met de mijlpalen en plandoelen uit het kader is nog te vaag. Voor VVD staan de speerpunten voorop, die moeten richtinggevend zijn. Graag bevestiging van GS daarvan. Vraagt het college aandacht te hebben voor succesvolle programma's als Ik Start Smart (ISS) en versterken van de valorisatie bij de kennisinstellingen.

Mw. Vliegenthart (CDA) roept de uitgebreide behandeling in de commissie in herinnering. In ieder geval was gevraagd om duidelijkheid. Op dat vlak hebben GS een aantal toezeggingen gedaan. Nadere uitwerkingen gaan e.e.a. verder inkleuren. Verder is economie iets dynamisch. Maar het gaat vooral om ondernemers in Gelderland gaat. Ze wil een welkome provincie zijn die het ondernemers niet lastig maakt, maar ervoor zorgt dat ondernemers zich hier eenvoudig kunnen vestigen en snel duidelijkheid krijgen. Dit vergt samenwerking met verschillende afdelingen en beleidsterreinen maar ook met gemeenten. CDA pleit voor een peiling van de tevredenheid onder ondernemers. Ook v.w.b. het rode-loperbeleid. Mensen die willen starten met een bedrijfje zijn belangrijk voor de economie. Zij hebben soms een steuntje in de rug nodig. CDA roept op om ISS door te zetten en dient daarom samen met PvdA, SP, 50PLUS, ChristenUnie, D66 en VVD daarover een motie in (16M29).

Mw. Braam (D66) kan zich vinden in het loslaten van topsectorenbeleid en meer aandacht voor MKB. Maar dan dient ook het wegnemen van barrières aandacht te krijgen. Geeft daar enkele voorbeelden van. D66 wil een eigentijdse invulling van het thema circulair. Ook vindt D66 concrete banengroei van belang en blijvende inzet op kapitaal blijft daarom belangrijk: revolverende middelen maar ook inzet van Europese programma's (EFRO, Interreg) zoals in het beleidskader genoemd. D66 wil meer grip en sturing op de effectiviteit van die programma's. Waar nodig ook sturing op de innovatie van de programma's. Verzoekt de Staten in 2017 te betrekken bij de midterm review van EFRO in 2017. D66 dient met de andere coalitiepartijen een motie (16M30) in. D66 wil daadwerkelijk investeren in bedrijven. De opvolger van ISS is wat D66 betreft geboren, daarom steun voor de motie van CDA. De Brexit heeft effecten voor de Europese Unie. Dit leidt mogelijk tot problemen voor Gelderse bedrijven, maar misschien biedt het ook kansen. Kan de gedeputeerde anticiperen op eventuele problemen en een inschatting maken van de gevolgen voor Gelderse bedrijven?

Dhr. De Vos (SP) sluit zich grotendeels aan bij de bijdrage van het CDA en wil duidelijke afspraken en indicatoren. Het grootste probleem is de netwerksturing. De vervolg-Statenbrief geeft al een stuk meer duidelijkheid en de mogelijkheid meer bij te sturen. Na aanvankelijke twijfels zal de SP toch vóór het beleidskader stemmen.

Dhr. Spoelstra (PvdA) zegt dat er een groot bedrag gemoeid is met dit voorstel en dat maakt het belangrijk dat PS kunnen volgen of de doelen bereikt worden. Hij is blij dat werk de spil van de economie blijft in dit voorstel. De MKB is de banenmotor. Memoreert het handvest dat zijn fractie in de commissie heeft overhandigd aan de gedeputeerde. De topsectoren zijn belangrijk maar niet alleen zaligmakend. Er moet ook aandacht zijn voor sociale innovatie. Hierbij hoort ook aandacht voor innovatieve zaken als plantaardige eiwitten en duurzame bouw en mobiliteit. Start-ups en scale-ups zijn belangrijk. ISS en Ik Groei Smart moeten een plek krijgen in de uitwerking voor starters en doorgroeiërs. Ook daarbij aandacht voor uitkeringsgerechtigden. Duitsland is onze grootste handelspartner en daar beleid op ontwikkelen is belangrijk. Verwacht dat GS nu al rode-loperbeleid in praktijk brengen. Gelderland moet ook goede voorbeeld geven.

Dhr. Van de Weerd (SGP) reageert op motie 16M29 over ISS. Zijn fractie heeft deze bewust niet mede ingediend. Er is een keuze gemaakt voor werkgelegenheid met name op MBO-niveau of daaronder. Dat kan gevonden worden bij het MKB en dan met name bij doorgroeiende bedrijven. Daarom wil SGP daar energie en geld op zetten. Starters worden ook al geholpen door Rijk en/of gemeenten. Daarom geen steun voor 16M29.

Dhr. Maouche (GroenLinks) stelt: "Wij zijn er niet voor de economie, maar de economie is er voor ons". Hij kiest voor een inclusieve, duurzame economie waarin welzijn en niet het BNP de boventoon voert. Economie is voor GroenLinks meer dan het produceren en verkopen van spullen. Het gaat ook over vrijwilligerswerk

en delen en onderwijs. Heeft ook niet alleen internationale dimensies maar gaat vooral uit van lokaal en regionaal. Natuur en landschap zijn van vitaal belang, ook voor het vestigingsklimaat. Ze moeten geen ruilmiddel zijn voor andere belangrijkere zaken. Dit beleidskader is nog niet af en GroenLinks wacht m.n. belangstellend op de uitwerkingen m.b.t. circulair. GroenLinks zou andere keuzes maken dan de derde industrie van het land te worden. Eerst moeten we kijken wat we duurzaam kunnen faciliteren en daarna naar hoeveel extra industrie we willen. GroenLinks steunt het voorstel, al zou men op onderdelen andere keuzes hebben gemaakt.

Mw. Moulijn (PvdDieren) sluit aan bij GroenLinks dat men zich in grote lijnen kan vinden in het beleidskader dat hier en daar nog verder uitgewerkt gaat worden. Voor haar fractie gaat het om de verdeling van schaarse middelen. Wil geruststelling dat ook GS schone industrie met zo min mogelijk uitstoot willen. Pleit eigenlijk voor een groene loper. Bedrijven moeten worden ondersteund om circulair te worden. In het beleid mist zij voldoende aandacht voor plantaardige eiwittransitie. Er moet een gezondere verhouding komen tussen de hoeveelheid dierlijke en plantaardige eiwitten die mensen innemen. Dit heeft grote voordelen v.w.b. het verminderen van de uitstoot van broeikasgassen. Het PBL heeft berekend dat de uitstoot van 25 tot 40% afneemt als de consumptie van dierlijke eiwitten wordt gehalveerd. Er is dan minder land nodig voor de voedselproductie hetgeen de voedselzekerheid ten goede komt. Milieuproblemen rondom mest worden verminderd. Vermindering van dierenleed en het is positief voor de volksgezondheid. Daarom adviseert de Gezondheidsraad nu minder vlees en meer groente te eten. Ook in China wil de overheid de vleesconsumptie halveren terwijl die al laag is in vergelijking tot de westerse consumptie. In Nederland wordt er hard aan de transitie gewerkt. Er is een kantelpunt bereikt en de markt voor plantaardige eiwit gaat groeien. Op dit moment is Gelderland koploper op die markt met veel kennis en bedrijvigheid. Ook boeren tonen interesse. Om de koppositie te behouden moet er hard gewerkt worden. Het is belangrijk dit integraal op te pakken met LTO, GNMF, kennisinstellingen en bedrijven zodat we koploper blijven. PvdDieren dient samen met D66, ChristenUnie, GroenLinks, PvdA, SP, 50PLUS en CDA een amendement (16A6) in om de plantaardige eiwittransitie en plek te geven in het beleidskader. Hoopt dat de volgende handelsmissie naar China zich richt op het afzetten van prachtige Gelderse plantaardige eiwitproducten.

Dhr. Scheffer (GS) dankt voor de complimenten en opmerkingen. Bestaanszekerheid is het doel binnen de wettelijke kaders t.a.v. bijv. milieu. Bij industrie moet ook niet alleen aan rokende schoorstenen worden gedacht. De kaders, vaak Europees en nationaal opgesteld, stellen grenzen aan CO₂ en luchtkwaliteit e.d. en zijn werkbaar. Binnen deze kaders werken we aan ons economisch beleid. Een dilemma is economische groei en overschot aan bedrijventerreinen. Pas als innovatie leidt tot werk gaat de bestaanszekerheid spelen. Het leggen van verbindingen is belangrijk. Instrumenten als EFRO kunnen we hier inzetten. MBO- en VMBO-onderwijs is de kracht van de economie. Dat moeten we niet verwaarlozen. De economie en bedrijven moeten weerbaar zijn. Zal consequenties van de Brexit in de gaten houden. Door verbinding en door onze dynamiek moeten bedrijven geïnspireerd raken om weerbaarheid te bereiken. De weerbaarheid moet ook duurzaam zijn. We nemen geen afscheid van topsectoren. Food, Health en Energy zijn verbindende thema's. Scheffer omarmt de doelen en methodes van amendement 16A6 maar vindt deze wel erg gedetailleerd. Neemt de strekking over en laat het oordeel over aan de Staten. De verbreding naar maakindustrie en werk blijft belangrijk. De rode loper gaat over vestigingsklimaat. Het gaat ook vaak over milieubelemmeringen bij vestiging. In de nadere uitwerking van het rode-loperbeleid zal aandacht komen voor de inhoudelijke kwalitatieve criteria daarbij. Verder zal worden gekeken hoe een bedrijf zich opstelt in zijn omgeving. Het zal samen met de gemeenten moeten gebeuren. Het college gaat door met ISS, maar wel anders en beter en binnen het beleidskader. ISS was bedoeld om ondernemerschap te bevorderen en heeft relatief niet heel veel werkgelegenheid opgeleverd. Gemeenten moeten wel partners blijven. Zal de Staten rapporteren als beleid voor start-ups en scale-ups uitgewerkt is. Zal zoals aangekondigd PS ook betrekken bij vormgeving indicatoren

en monitoring. Zal in midterm review een verbinding leggen met hetgeen in motie 16M30 wordt gevraagd.

Mw. Vliegenthart (CDA) vraagt in tweede termijn nog een verduidelijking van de rol van de gemeenten bij ISS. Kan de gedeputeerde ook nog iets zeggen over de vraag naar een tevredenheidsonderzoek onder ondernemers?

Mw. Braam (D66) stemt in met verwerken van het in motie 16M30 gevraagde in de midterm-review m.b.t. EFRO.

Dhr. Maouche (GroenLinks) hoopt dat natuur en landschap meegenomen worden in de verdere uitwerking van het rode-loperbeleid. Verwacht ook aandacht voor de deeleconomie en lokaal produceren en consumeren.

Dhr. Scheffer (GS) zegt dat gemeenten verleid gaan worden. Als er minder gemeenten verleid kunnen worden zal er toch een instrument zijn maar dan kleiner. Zegt dat een tevredenheidsonderzoek past in het rode-loperbeleid. Aandacht voor deeleconomie is er zeker en er komt zeker een uitwerking van. In de midterm review zal een tabel kunnen worden opgenomen die inzichtelijk maakt hoe het voor en na het beleidskader was/is.

Stemverklaringen

SGP zal amendement 16A6 steunen maar doet suggestie deze te verbinden met de motie over de voedselvisie wanneer die straks bij de VJN wordt aangenomen.

ChristenUnie vindt motie 16M30 i.v.m. toezegging GS, overbodig geworden. Daarom wordt deze niet gesteund.

16A6: aangenomen met stemmen vóór van CDA, D66, SP, PvdA, ChristenUnie, SGP, GroenLinks, PvdDieren en 50PLUS.

Besluit: aangenomen met stemmen vóór van VVD, CDA, D66, SP, PvdA, ChristenUnie, SGP, GroenLinks, PvdDieren en 50PLUS.

16M29: aangenomen met stemmen vóór van VVD, CDA, D66, SP, PvdA, ChristenUnie, GroenLinks, PvdDieren en 50PLUS.

16M30: aangenomen met stemmen vóór van VVD, CDA, D66, SP, PvdA, SGP, GroenLinks, PvdDieren en 50PLUS.

19 Beleidsnotitie Energietransitie 'Samen in versnelling' (PS2016-383)

Mw. Schriks (VVD) zegt dat nu een eerste stap naar energieneutraliteit in 2050 voorligt. Het echte werk moet nog gedaan worden. VVD gelooft in de eigen verantwoordelijkheid van mensen. De provincie is in het (Gelders Energieakkoord) GEA de motor: brengt partijen bijeen, jaagt ontwikkelingen aan, faciliteert, stimuleert en maakt zaken mogelijk. De overheid moet het goede voorbeeld geven maar is geen ondernemer. Het voorstel geeft dit weer. De provincie geeft ruimte en verbindt partijen en spreekt ze aan op hun verantwoordelijkheid. Goed dat plannen uit 135 verbonden partijen zelf komen. Wil op de hoogte blijven van de ontwikkeling van beoogde duurzaamheidsfonds. VVD wil dat de gedeputeerde praat met gemeenten en waterschappen want zonder hen kan het niet. Wil dat het MKB aandacht krijgt bij het Innovatie- en Energiefonds dat er binnenkort komt. De meeste innovatie komt van het MKB. Ook de werkgelegenheid is daarmee beter gediend. Het geld voor duurzaamheidsmaatregelen aan woningen moet daar ook daadwerkelijk aan besteed worden. Wil graag op de hoogte blijven van de ontwikkelingen rond dit beleidsprogramma zodat zonodig ook kan worden bijgestuurd. De uitvoering van de plannen leidt hopelijk ook tot veel meer werkgelegenheid.

Dhr. Jonk (CDA) zegt dat het GEA als een kind is dat zich gaat ontwikkelen. Je kunt de ontwikkeling niet afdwingen maar je doet er wel veel aan. Je voedt en beschermt het kind. I.h.k.v. het GEA voeden we de maatschappij door partijen te stimuleren om te onderzoeken wat er mogelijk is. We beschermen door organisaties die zich inzetten voor energietransitie en investeringsgaranties te geven. We stimuleren innovatie. We brengen het kind in contact met anderen. Samen doen is belangrijk. Ook geven we het kind het goede voorbeeld. En als je alles doet wat je kunt doen, bereik je dan wel resultaat? We doen wat we kunnen, maar uiteindelijk moeten de ondertekenaars van het Energieakkoord het zelf doen. Er is een Engelse uitspraak "It takes a village to raise a child". Ten slotte merkt hij op dat de provincie andere overheden moet stimuleren tot het maken van

soortgelijke beleidsplannen.

Dhr. Kanis (D66) boven de beleidsdocumenten staat "Gelderland is Nederland in het klein". V.w.b. energietransitie geen goede kwalificatie. Nederland staat nl. op de op een na laatste plaats als het gaat om doelstellingen voor hernieuwbare energie. Want van onze doelstelling van 14% in 2020 staan we pas op 5½ %. Er is dus werk aan de winkel. Het voorliggende uitwerkingsprogramma is slechts een begin. Maar er moet meer gebeuren. Complimenteert de vele partners in het GEA. D66 is tevreden over de inzet van revolverende middelen. De centrale rol van energiecoöperaties wordt geprezen. Wil dat wordt bekeken of met provinciale garantstellingen de energietransitie nog meer versneld kan worden. Kijken hoe extra stappen gezet kunnen worden op gebied van energie maar ook van klimaat in het algemeen. Ook landelijk is er een energieakkoord. Daar gaat het nog wel eens stroef. Laat Gelderland daarom het goede voorbeeld geven. Laten we gaan voor de uitkomst "Nederland is Gelderland in het groot".

Dhr. Visser (PvdA) zegt dat het resultaat van zoveel partijen prachtig is. Maar er is ook onbehagen. Er blijkt nl. nergens uit dat de doelen ook zullen worden behaald. Er moet een partij zijn die zich eigenaar voelt van het hele proces. Daarnaast vraagt PvdA aandacht voor twee specifieke doelgroepen: scholen en sportverenigingen. Zij kunnen ondersteuning ook financieel gebruiken om tot verduurzaming van energievoorziening te komen. Wellicht in de vorm van garantstelling. De gedeputeerde heeft al toegezegd hier aandacht voor te hebben. PvdA vraagt verder met klem aandacht voor de handhaving van Wet milieubeheer. Biomassa lijkt een aardig duurzaam instrument maar het is complex. Zo is er bijv. ook sprake van verdringing voedselproductie. Daar ook goed aandacht aan geven. Heeft in de commissie al gepleit voor een informatiebijeenkomst over de voor- en nadelen in het najaar. Een garantiefonds spreekt de PvdA ook aan. Ten slotte zegt hij dat de storting van € 35 mln. in het fonds van PPM Oost wordt gezien als een eenmalige uitgave. Maar het is een deelneming in een participatiemaatschappij. Stemt vóór het voorstel.

Dhr. Kops (PVV) vindt dat aan het stuk de klimaatwaanzin ten grondslag ligt. Van een debat daarover is geen sprake meer. De ander fracties berusten in de vanzelfsprekendheid van hun eigen gelijk. Er is sprake van een heuse klimaatreligie waarvan de aanhangers zich niet meer afvragen of het klopt waarin men gelooft maar zoeken naar redenen en argumenten die hun gebrek aan waarheidsvinding moeten verdoezelen. Het credo er maar veel geld tegenaan te smijten. De gedeputeerde is ook doorgeslagen. Hij zei in de commissie zelfs te geloven in klimaatvluchtelingen. De pogingen mensen te bekeren tot de religie nemen steeds extremere vormen aan. Probeert de gedeputeerde aan de hand van het klimaatspreekje de massale migrantenstromen goed te praten? Of juist de gelukzoekers voor het klimaatkarretje te spannen? Waar baseert de gedeputeerde zich op? Als het klimaat hier in Nederland zoveel beter is waarom er dan zoveel geld in pompen? Hoeveel klimaatvluchtelingen zijn er dan volgens de gedeputeerde? De VN kennen de term overigens niet. Hij noemt het een illusie dat Gelderland het verschil zou kunnen maken. Illustreert e.e.a. met diverse getallen en rekensommen. Is er wel een probleem? Het lukt ook de wetenschap niet om te bewijzen dat de mens verantwoordelijk is voor de opwarming van de aarde en dat het zo dramatisch zou zijn. Noemt een ex-klimaatonderzoeker van het IPCC die ook twijfels daarover uit. E.e.a. is alleen maar politiek ingegeven. Het Parijs-akkoord is niet bindend voor landen. Nederland wil twee kolencentrales sluiten terwijl er in China nog 155 worden gebouwd. Elk beleid is peperduur gerommeld in de marge.

Mw. Slingerland (ChristenUnie) is blij met de samenwerking van zoveel partijen. Met een zoncoalitie zou er een flinke spurt kunnen worden gemaakt. Er zijn veel daken in Gelderland met potentieel voor zonne-energie. De zoncoalitie is inmiddels een succes in Amsterdam en gaat in Gelderland vast ook werken. Uitgelegd wordt wat de zoncoalitie inhoudt. Haar fractie heeft verschillende partijen die deelnemen in de zoncoalitie gesproken en men ziet zonder uitzondering de meerwaarde van deze stimulans voor zonne-energie. Ziet met belangstelling uit naar de uitwerking van e.e.a. in Gelderland.

Dhr. Mulder (SGP) juicht het voorstel van harte toe ook ingegeven door het bijbels rentmeesterschap. Economische onafhankelijkheid van bepaalde landen is

belangrijk. Provinciaal geld moet je inzetten op initiatieven van burgers. Die willen wij stimuleren. Zo raakt de samenleving betrokken bij energietransitie. Energieneutraal in 2050 is een enorme uitdaging. De SGP vindt biomassa ook nog noodzakelijk om op energieneutraliteit uit te komen. Liefst op de eerste plaats biomassa waarover we in Gelderland al beschikken.

Dhr. Maouche (GroenLinks) zegt dat elke dag dat langer gewacht wordt met het nemen van maatregelen, de kosten ervan hoger worden. De urgentie en daadkracht kunnen daarom niet hoog genoeg zijn. Vindt dat huurdersorganisaties een ook belangrijke rol hebben en dient daarom een motie in die versterking en professionalisering beoogt (16M31). Dient daarnaast motie 16M32 in die verzoekt om met voorstellen te komen over hoe gemeenten geholpen kunnen worden bij het handhaven van de Wet milieubeheer. Het kan zoals ook bijv. in Noord-Brabant blijkt.

Mw. Moulijn (PvdDieren) is blij met het voorstel dat door zoveel partijen tot stand is gekomen. Ook goed dat de gedeputeerde al een en ander heeft toegezegd. Maar vindt dat er veel meer ingezet moet worden op energiebesparing. Is daarom ook mede indiener van motie 16M32. Daarnaast heeft de PvdDieren veel moeite met energie uit biomassa. Daar moet kritisch naar gekeken worden. Daarom dient zij motie 16M33 in, mede namens SP en GroenLinks. Dient ten slotte nog motie 16M34 in die gaat over het niet geven van financiële bijdragen aan mestvergisting of andere vormen van mestverwerking. En die GS verzoekt zich in te zetten voor vermindering van de veestapel. Stemt wel in met het stuk dat gezien wordt als een eerste stap.

Dhr. Van Dijk (GS) noemt de diverse redenen om tot energietransitie te komen. We willen onze economie niet baseren op instabiele verre economieën. Door de klimaatgevolgen zoals bijv. droogte in m.n. Afrika ontstaat er strijd en oorlog en dat leidt tot vluchtelingen. Processen en mentaliteitsverandering moeten van onderop komen via het GEA. Is er trots op dat Gelderland de eerste provincie is die met 135 partijen een akkoord heeft kunnen sluiten. Op de vraag welke rol de provincie zou moeten nemen zegt de gedeputeerde dat we partner zijn in het geheel en niet de eigenaar van het proces. Een les uit het verleden is ervoor te zorgen dat de overheid naast de mensen gaat staan die dit soort zaken oppakken. Straks zullen er hopelijk meer partners opstaan. Hoopt dat gemeenten niet alleen hun eigen vastgoed gaan verduurzamen maar ook de Wet milieubeheer gaan uitvoeren. Gaat hierover met gemeenten in gesprek. Banken verlenen niet gauw kredieten aan bedrijven om te verduurzamen i.h.k.v. de Wet milieubeheer. VNO-NCW zou een soort garantiefonds in het leven willen roepen. GS zullen voor de begroting komen met een notitie over de voor- en nadelen van zo'n instrument.

Scholen en sportinstellingen hebben kennis en voorfinanciering nodig om te kunnen verduurzamen. Voor scholen is er al de Stichting Slim Opgewekt die werkt aan verduurzaming en bewustwording. Samen met Overijssel, Brabant, KNVB en de Hockey- en de Tennisbond lopen ook contacten om zaken samen op te pakken bij sportaccommodaties en later ook bij Scouting. Philips heeft ook belangstelling in dat kader. Over de zoncoalitie zijn GS in gesprek met Alliander. De materie is soms toch wat weerbarstiger. De gedeputeerde houdt de Staten op de hoogte. Windmolens aanleggen zorgt ervoor dat de belastingdruk omlaag gaat. Want er is weliswaar sprake van subsidie maar die is lager per Kilowattuur dan de subsidie voor energieopwekking door aardgas- of kolenstook. Het college onderkent dat biomassa niet de meest duurzame energievorm is. Maar we kunnen ons nog niet veroorloven ervan af te stappen. Er zijn ook goede voorbeelden zoals de warmtecentrale in Ede die volledig draait op snoei- en houtafval uit de bossen. Biomassa afserveren is niet verstandig. V.w.b. 16M31 zegt hij dat het proces wordt gesteund maar geen individuele organisaties. Het in 16M32 gevraagde is al onderdeel van het beleid. Vindt het in motie 16M33 gevraagde te ver gaan, dus hij ontraadt deze. Ook 16M34 wordt ontraden: de provincie geeft al niet veel financiële steun ter zake en GS kunnen sowieso niet voldoen aan vermindering van de veestapel. T.a.v. de vragen van de PVV zegt de gedeputeerde dat het klimaat niet het onderwerp is dat op dit moment voorligt. Er is geen enkele opmerking gemaakt over de beleidsnotitie an sich. Over klimaatvluchtelingen heeft hij al iets gezegd.

Mw. Schriks (VVD) zegt dat volgens haar klimaatvluchtelingen mensen zijn die

vluchten voor de klimaatomstandigheden in hun land. Vraagt nog of er voldoende geld wordt gestort in het Innovatie- en Energiefonds voor het MKB omdat daar de groei zit. Wordt erop gelet dat geld dat aan woningbouwcorporaties wordt uitgegeven ook daadwerkelijk wordt gebruikt voor productinnovatie?

Dhr. Visser (PvdA) wil liefst vooral een leidende rol van de provincie zien de komende tijd. Kan rond jaarwisseling een stand van zaken worden gegeven over de handhaving Wet milieubeheer? Biomassa is een complex vraagstuk. Voorkomen dat je investeringen doet die er in de toekomst toe leiden dat er geen duurzame situatie meer ontstaat. Herhaalt wens om de commissie goed te laten voorlichten over de materie. Motie 16M33 is nu te vroeg.

Dhr. Van Dijk (GS) vindt het ook belangrijk dat vooral MKB kan profiteren van het Innovatiefonds. Het geld voor de woningbouwcorporaties gaat vooral naar het organiseren van innovaties bijv. door prijsvragen uit te schrijven. Desgevraagd door GroenLinks zegt hij dat energiecoöperaties worden ondersteund omdat zij grote projecten kunnen aanpakken, in tegenstelling tot huurdersorganisaties. Als professionalisering bij huurdersverenigingen een probleem is dan zijn daar andere budgetten voor.

Stemverklaring

PvdA onderschrijft, m.b.t. 16M32, het belang van voortvarend aanpakken handhaving Wet milieubeheer. Maar gelet op bereidheid gedeputeerde om daar eind van het jaar over te rapporteren wordt de motie niet gesteund.

Besluit: aangenomen met stemmen vóór van VVD, CDA, D66, SP, PvdA, ChristenUnie, SGP, GroenLinks, PvdDieren en 50PLUS.

16M31 verworpen met stemmen vóór van SP, GroenLinks, PvdDieren en 50PLUS;

16M32 verworpen met stemmen vóór van D66, SP, ChristenUnie, GroenLinks, PvdDieren en 50PLUS;

16M33 verworpen met stemmen vóór van SP, GroenLinks en PvdDieren;

16M34 verworpen met stemmen vóór van SP, GroenLinks en PvdDieren.

Mw. Moulijn (PvdDieren) krijgt nog kort het woord waarbij zij zegt blij te zijn dat het amendement 16A6 is aangenomen. Op persoonlijke titel legt zij enkele verpakkingen vegetarische boterhamworst neer bij de lunch zodat men kan proeven hoe plantaardige eiwitten smaken.

20 Uitvoeringsstrategie, aanpak en uitvoering Gelderse gebiedsopgaven (PS2016-384)

Dhr. Peters (VVD) zegt dat de aanpak van de gebiedsopgaven wat de VVD betreft bestuurlijke innovatie pur sang is. Geen bestuurlijke blauwdrukken maar passend maatwerk om concrete resultaten te behalen. De regio's moeten zelf met plannen komen. Het staat de regio's dan ook vrij om hier wel of geen gebruik van te maken. Daar waar de regiopartners een opgave met ons delen willen we als partner investeren. Alleen daar investeren waar we onze ambitie kunnen waarmaken. Het gaat om versterking van onze economie en onze werkgelegenheid. De gebiedsopgaven zijn hier het instrument voor. In het bijzonder wil de VVD de logistieke corridor benoemen. De lusten hiervan kunnen we krijgen door in ieder geval in te zetten op twee terminals: Valburg en Barneveld. We vragen GS een toezegging om vaart te maken met het Prorail onderzoek rond de terminal Barneveld. Voor de Foodvalley is een tijdige realisatie van de terminal Barneveld cruciaal. Tijd en focus zijn naast geld belangrijke voorwaarden voor succes.

Dhr. Bos (CDA) geeft aan dat de gebiedsopgaven een aanpak hebben waarbij draagvlak en tempo essentieel zijn. Een passend tempo voor de regio's en partners. Dit betekent dat de provincie haar eigen tempo hierop moet aanpassen. Daar waar tempo gemaakt moet worden moet de provincie dit stimuleren. Het CDA vraagt opnieuw aandacht voor het laanboomcentrum. We vragen GS om de Staten zo snel mogelijk na de zomer te informeren over hoe ver men is en wat dit betekent voor het voorstel bij de Begrotingsbehandeling. De gebiedsopgaven vragen steeds een integrale afweging van de inzet van middelen. De gebiedsopgaven hebben een doorlooptijd van meer dan 10 jaar. Het is niet de bedoeling dat we bij alle projecten allerlei voortgangsinformatie krijgen. Dat past

niet in de verhouding PS-GS. Van de middelen die we als PS beschikbaar stellen willen we wel weten dat er op redelijke termijn resultaten bij gehaald worden, dat er mijlpalen worden bereikt. Hoe gaan GS dit regelen? In de uitgangspunten wordt nadrukkelijk het iconische gehalte omarmt. Als we kijken naar het stuk dan zien we de benaming iconen op meerdere plekken voorbij komen. Een alternatief zou vliegwiel of beeldbepalend kunnen zijn. Niet teveel richten op de naam, het gaat om de gebiedsopgaven zelf.

Dhr. Heldoorn (D66) geeft een compliment aan de gedeputeerde over hoe zij dit proces heeft opgepakt. In een jaar tijd is er veel gerealiseerd om dit proces in de regio's te laten landen. Met ondernemers, maatschappelijke organisaties en inwoners en een centrale ambitie voor de regio wordt al van nature sneller, grensoverschrijdend en gemeenteoverschrijdend gewerkt. D66 is enthousiast over netwerksturing. Het is belangrijk dat we hier een aantal goede voorbeelden van zien, bijv. het Gelders Energieakkoord. Tegelijkertijd hebben we last van een halstarrige cultuur. Op een bepaalde manier voelen we ons als overheid verantwoordelijk in deze processen. Hoe verhouden we ons tot de maatschappelijke partners? Dit is een vraag die je in de netwerksturing moet stellen. Als het gaat om netwerksturing dan kan een programma zoals Sterk Bestuur een bijdrage leveren om de netwerksturing maximaal te stimuleren. We horen graag van de gedeputeerde hoe zij de verhouding met Sterk Bestuur ziet. Wat D66 betreft geven we de ruimte aan de inhoud. We zien graag dat de gebieden zich kunnen ontplooiën ten aanzien van de thema's die ze zelf inbrengen.

Mw. Lewe (SP) merkt op dat PS de projecten vandaag van budget moeten voorzien terwijl we de doelen als zodanig ook nog moeten bevestigen. GS noemen dat een rollende agenda, de SP noemt dit een rommelige agenda. Wat ons werkelijk steekt is dat we nog steeds geen enkel voorstel hebben gezien over hoe we het geheel nu verder kunnen begeleiden en controleren. Netwerkorganisatie is een prima idee, maar er moet nog heel veel gebeuren. We zijn ook ontevreden over de inhoud. De SP wil de railterminals niet. We zijn ook niet voor prestige-projecten. We betreuren dat er geen aandacht voor sociale problemen is. Een project dient te worden beoordeeld op zijn inhoud en niet op zijn naam. De SP wil een constructieve bijdrage leveren en een actieve rol pakken voor de Staten. Ze dient hiervoor motie 16M35 in. Er zitten goede dingen in de gebiedsopgaven maar al met al overheersen voor de SP de negatieve kanten.

Mw. Poortinga (PVV) zegt dat binnen de Gelderse gebiedsopgaven Arnhem en Nijmegen samen optrekken met grootse en mooie plannen. Samen met de provincie gaat Nijmegen verder met het doorontwikkelen van innovatie, kennis en werklocaties van onder andere NovioTech Campus. De provincie heeft hier vanuit Stad en Regio geld in geïnvesteerd en wil dit blijven doen. Ook aan de zuidkant van Nijmegen wordt hard gewerkt aan innovatie. De gemeente Nijmegen heeft groen licht gegeven voor de wijziging van een bestemmingsplan. Doel van deze wijziging is om een gedeelte van het parkeerterrein vrij te geven voor de bouw van een moskee naast de campus. In de krant hebben we gelezen dat ondernemers niet blij zijn met deze ontwikkelingen. Spreekt de gedeputeerde de gemeente Nijmegen hierop aan? Er zijn toch duidelijke afspraken gemaakt binnen de MIRT. De gemeente Nijmegen heeft daarnaast de ambitie om het stationsplein te verbeteren. Deze herontwikkeling is al opgestart door het COA en de gemeente Nijmegen. Hier worden de komende twee jaar 500 vluchtelingen gehuisvest.

Betekent dit nu dat er een bijgesteld plan komt? Ze verzoekt de gedeputeerde om met de gemeente Nijmegen goede afspraken te maken en deze ook te handhaven. **Dhr. Van 't Hoog (ChristenUnie)** herkent de doelen zoals ze zich aftekenen in de vier gebieden die hier al aan toe zijn. We vinden het belangrijk dat de regio's die nog niet zover zijn, de Veluwe en Gelderse Corridor, een gelijke kans krijgen. Ook bij de verdeling van de financiële middelen. De spelregels vinden we nog broos.

Dhr. Ruitenbergh (SGP) sluit zich aan bij het pleidooi van het CDA over het laanboomcentrum en de bijdrage van de VVD over de realisering van de railterminals. In Rivierenland hebben ze goede ideeën ten aanzien van breedband. Misschien kan dit nog worden meegenomen in de gebiedsopgave.

Mw. Schouten (GS) is blij dat we vandaag de periode van 'coming of' afsluiten. We hebben doelen vastgesteld en met de gebieden toegewerkt naar het formule-

ren van ambities. De gebiedsopgaven staan voldoende om er een beeld van te hebben. We zijn er nog niet. Volgende stap is die van de verantwoording, afrekening en meetbaarheid. We zijn met elkaar in ontwikkeling. GS zijn blij met het rapport van de Rekenkamer over Stad en Regio. De Rekenkamer geeft ook aan dat netwerksamenwerking belangrijk is, met name om te kijken naar de manier waarop de afspraken op basis van de inhoud tot stand komen en hoe je dit vervolgens controleert. In de commissie is al voorgesteld om hier verder over te praten met de Rekenkamer, Rekeningcommissie en woordvoerders gebiedsopgaven. Dit gaat in oktober gebeuren. We willen dit ook niet alleen doen. Het gaat om anders sturen. Ze constateert dat we op diverse fronten nog meer vaart moeten gaan maken. De gebieden zijn hier druk mee bezig. Er komen steeds opnieuw afweegmomenten. Ook de Veluwe en Gelderse Corridor werken toe naar een afgewogen product. Daar komen we na de zomer op terug. We erkennen het belang van de logistieke corridor. Barneveld is hier een nieuw element in. Het is voor ons wel een corridor maar niet de corridor in de gebiedsopgave (dat is Valburg). Dit is een nog te ontwikkelen punt. We weten nog niet wat het gebied hier in wil en kan doen. De gedeputeerde zegt toe in overleg te gaan over dit thema. We zijn nog niet zover dat we al duidelijke afspraken gemaakt hebben. Over het laanboomcentrum hebben we eerder al aangegeven dat dit een van de projecten is die in deze regio spelen. Ze zegt toe dat er na de zomer informatie komt over de voortgang van het proces. Tijdsplanning is in ontwikkeling. Het gaat GS erom dat er een aantal projecten zijn die net wat groter zijn en meer uitstraling hebben. Deze zijn apart benoemd. GS kunnen leven met een alternatieve naam. Sterk Bestuur is een programma dat inderdaad zegt dat vanuit de inhoud de samenwerking tot stand moet komen. Dat is ook wat we bij de gebiedsopgaven doen. We zien ook parallellen met Steengoed Benutten. GS ontraden de motie van de SP. De motie doet geen recht aan de processen die doorlopen zijn met de diverse gebieden. De wijziging van een bestemmingsplan is aan de gemeente Nijmegen. Dit belemmert de uitbreiding van NovioTech Campus niet. Daar is wel degelijk overleg over geweest. We zorgen ervoor dat er geen achterblijvers zijn. Breedband speelt in elke regio. Dit maakt geen onderdeel uit van de gebiedsagenda.

Dhr. Peters (VVD) zegt dat de VVD de Railterminal Barneveld een iconisch vliegwielproject vindt. Wanneer horen we meer van GS over de voortgang?

Mw. Schouten (GS) zegt nogmaals dat GS in overleg gaan met Barneveld. GS stellen voor om voor de term beeldbepalend te gaan.

Stemverklaringen

GroenLinks: met de eenzijdige gerichtheid op economie kunnen we niet instemmen.

PvdDieren: sluiten zich aan bij de woorden van de SP en GroenLinks en stemmen tegen het voorstel.

SP: stemmen tegen het voorstel. Blijven de gebiedsopgaven kritisch en constructief volgen.

PvdA: blij dat het uitgangspunt werk is opgenomen. Stemmen in met het voorstel.

Besluit: conform voorstel met stemmen vóór van VVD, CDA, D66, PvdA, ChristenUnie, SGP en 50PLUS.

16M35 verworpen met stemmen vóór van SP, GL en PvdDieren.

21 Beleidsprogramma 2017-2020 'Cultuur en erfgoed; Beleef het mee!' (PS2016-382)

Mw. Huisman (VVD) wil in Gelderland een duurzame culturele infrastructuur. Hiermee wordt direct en indirect een impuls aan de economie gegeven. HGO, Introdans en Ereprijs moeten met name in hun kracht worden gezet. GS moeten bij de Begroting met een helder kader komen dat aangeeft wanneer een instelling structureel of flexibel wordt gesubsidieerd. Voor de VVD gelden drie criteria: kwaliteit, ondernemerschap en versterking van de Gelderse aantrekkingskracht. GS moeten wat betreft de bibliotheken meer investeren in het primaire proces, zoals de plusbibliotheek en de wetenschappelijke bibliotheek. De bibliotheekondersteuning kan flexibeler worden gefinancierd. Ze dient motie

16M36 in.

Dhr. Bos (CDA) vindt dat de definitie voor de Gelderse basis toch nog wel dilemma's oplevert. Festivals als Go Short en Music Meeting hebben een meerjarenperspectief nodig. Er is voor festivals een tussenvorm nodig tussen flex en basis. Maar voor het CDA behoren Go Short en Music Meeting gewoon tot de basis. In het proces rond HGO moeten GS zorgvuldig handelen op basis van een heldere koers. Het CDA wil ook over de looptijd van dit beleidsprogramma heen kunnen kijken en zodat PS op tijd kunnen anticiperen op ontwikkelingen.

Mw. Blom (D66) wil een solide culturele basis. Er is zorg over de financiële situatie van Introdans en Ereprijs. Ze dient amendement 16A7 in. Beide organisaties moeten wel een plan indienen hoe zij hun continuïteit in de toekomst denken te borgen. Het is goed dat GS met een festivalbeleid komen, maar het geeft op dit moment te weinig duidelijkheid voor Go Short en Music Meeting. De plusbibliotheek moet tot de basis worden geregeld.

Dhr. De Vos (SP) stemt in met het voorstel met de kanttekening dat de financiering onvoldoende is. Er is veel te weinig geld voor monumentenzorg. GS moeten met PS hiervoor snel duidelijke doelen stellen en de benodigde middelen beschikbaar stellen. Ook voor het museumbeleid is te weinig geld. De provincie stelt dat zij geen bouw of verbouw financiert. Het blijft daarom vreemd dat er bij uitzondering wel geld wordt gestoken in het Bevrijdingsmuseum in Groesbeek. Wat de SP betreft staat die deur nu ook voor andere musea open. Het valt op dat PS nu al snoepen uit de pot met flexibel geld en dit zal op een later moment pijn gaan doen. GS moeten samen met Overijssel, Rijnbrink en de bibliotheken op zoek gaan naar efficiëntievoordelen zodat alle taken, inclusief plusbibliotheek en Musidesk uitgevoerd kunnen blijven. GS moeten PS over het resultaat informeren. Ook het ECAL verdient aandacht. Hij dient motie 16M37 in.

Dhr. Wanrooij (PvdA) is blij met dit cocreatieproces. De flexibele ruimte biedt kansen. Zijn fractie steunt het voorstel.

Dhr. Plug (ChristenUnie) is een groot voorstander van een bloeiend cultureel leven, maar constateert ook dat sommige cultuuruitingen kunnen schuren met de waarden en normen van een deel van onze maatschappij. Ook is de vraag wat de waarde van de culturele uitingen is interessant. Voor de fractie staat de maatschappelijke waarde voorop. Cultureel ondernemerschap mag geen mantra worden om makkelijk te kunnen bezuinigen. Vreemd is het dat instellingen die al in de BIS zitten en dus rijksgeld krijgen ook nog eens door de provincie worden gefinancierd. Bij aanvragen vanuit de cultuursector zouden PS nadrukkelijk moeten kijken naar aanvragen van buiten de grote steden, zoals de aanvraag van de Sjoel Elburg. Voor erfgoed is een Gelders restauratiefonds nodig en hij dient motie 16M38 in. Het verduurzamen van erfgoed is van belang en hij dient motie 16M39 in. De fractie heeft twijfels bij het GS-voorstel over de draaipremie voor molens. Hij dient motie 16M40 in.

Dhr. Ruitenberg (SGP) ziet mooie maar ook minder mooie dingen in het beleidsprogramma. Mooi is de aandacht voor kerken. Maar er zijn ook cultuuruitingen die botsen met het gedachtegoed.

Mw. Wieggers (GroenLinks) is blij dat er ademruimte komt in het cultuurprogramma. Het partnerschap is gelukkig verdwenen. Wel is er zorg over de effecten van de inzet van het flexibele budget. Ze constateert dat er nu al een grote druk op dit budget ligt van instellingen die eerst tot de basis behoorden. Dit gaat ten koste van nieuwe initiatieven. De continuïteit van festivals staat onder druk wanneer deze afhankelijk zijn van flexibele budgetten. Ze dient motie 16M41 in.

Mw. Meijers (GS) wil met dit programma verbindingen leggen tussen culturele instellingen. Belangrijk is continuïteit en vernieuwing en binnen het beschikbare budget moeten keuzes worden gemaakt. Er kan ook continuïteit in de flexibele programmering zitten, met bijvoorbeeld tweejaarlijkse subsidies. Voor de BIS geldt als voorwaarde de provincie cofinanciert. Vandaar dat de BIS-instellingen in de basis zitten. Voor andere fondsen geldt vaak ook dat er cofinanciering moet zijn, maar dat hoeft niet per se de provincie te zijn. Het instrumentarium moet eenvoudig zijn, maar ook gelijke kansen bieden. Voor erfgoed is het mogelijk om een langetermijnperspectief te bieden, maar dit is moeilijker voor andere cultuuruitingen. Met de flexibele programmeerruimte wordt het makkelijk om te anticiperen op ontwikkelingen. De financiering van het Bevrijdingsmuseum komt uit

middelen uit de vorige coalitieperiode en komt dus niet ten laste van het lopende cultuurbudget. Ze neemt de suggestie om met Overijssel, Rijnbrink en bibliotheken te overleggen zeer ter harte. Ze constateert dat er voldoende steun is voor amendement 16A7 en kan het ook van harte steunen, maar wijst er wel op dat dit ten koste gaat van de flexibele programmeerruimte. Ze laat het oordeel over 16M36 aan de Staten. Wat betreft motie 16M37 wijst ze erop dat het ECAL een beroep kan doen op de flexibele programmeerruimte. In 2013 is afgesproken om de structurele subsidie af te bouwen en in 2017 te beëindigen. Het erfgoedcentrum in Rivierenland heeft toen gevraagd om de afbouwsubsidie in één keer te krijgen, om zich zo snel om te kunnen vormen. Rivierenland krijgt nu dus geen subsidie meer en dat levert ongelijkheid op. Ze ontraadt daarom 16M37. Ze ontraadt 16M38 omdat er al twee restauratiefonds zijn, namelijk het Nationaal Restauratiefonds en het provinciaal Monumentenfonds. Een extra fonds is niet nodig en het zal ook erg moeilijk zijn om partners voor zo'n fonds te vinden. Ook zouden eigenaren zelf hun partners moeten zoeken en niet de provincie. Ze zal de gedachte achter de motie wel meenemen en er in het najaar op terugkomen in de uitwerking van beleid. Er zijn beperkte middelen voor duurzaamheidsmaatregelen wanneer er sprake is van restauratie van monumenten. De Stevenskerk valt daar dus niet onder. Ten aanzien van 16M39 zegt ze toe bij de Begroting met een procesvoorstel te komen over de vraag op welke manier het beleid rond energietransitie, cultuur en gebiedsopgaven een rol kunnen spelen bij de verduurzaming van monumenten. GS beogen met de veranderde financieringssystematiek om de molens te laten draaien. De sector zelf vond de oude systematiek omslachtig en daarom wordt er een vaste draaipremie voorgesteld. Ze zal zich beraden op kwaliteitseisen om voor de draaipremie in aanmerking te komen maar ze ontraadt 16M40. GS zullen in november een festivalbeleid gereed hebben. Voor instellingen die in 2016 subsidie kregen is de subsidie in 2017 gegarandeerd. Ze vindt 16M41 dan ook overbodig.

Dhr. Bos (CDA) wil een signaal geven aan de festivalorganisaties. Hij steunt daarom 16M41.

Mw. Huisman (VVD) verandert in het dictum van 16M36 de zinsnede “dragen op” in: “verzoeken”.

Dhr. Plug (ChristenUnie) trekt moties 16M38, 16M39 en 16M40 in gezien de toezeggingen van GS.

De **voorzitter** meldt dat dhr. Spoelstra (PvdA), dhr. Peters (VVD), dhr. Van Baak (CDA) en mw. Vliegthart (CDA) de zaal verlaten vanwege hun betrokkenheid bij het voorliggende besluit.

Stemverklaringen

Mw. Huisman (VVD) zal 16M41 steunen omdat ze onvoldoende handvatten zien voor de festivals.

Mw. Wieggers (GroenLinks) is voor behoud van de Plusbibliotheek en de wetenschappelijke bibliotheek, maar wil dit niet ten koste laten gaan van de middelen voor de Rijnbrink Groep. Daarom steunt ze 16M36 niet.

Dhr. Wanrooij (PvdA) sluit zich aan bij de stemverklaring van de VVD. Gezien het belang van streektaal steunt de fractie 16M37.

Mw. Blom (D66) steunt 16M41 om de continuïteit van de festivals te borgen. De fractie steunt 16M37 vanwege het grensoverschrijdende aspect.

Besluit

16A7 aangenomen met stemmen vóór van VVD, CDA, D66, SP, PvdA, GroenLinks, PvdDieren en 50PLUS;

Met inachtneming van amendement A7 besloten conform voorstel met stemmen vóór van VVD, CDA, D66, SP, PvdA, ChristenUnie, GroenLinks, PvdDieren en 50PLUS.

16M36 aangenomen met stemmen vóór van VVD, CDA, D66, PvdA, PVV, SGP en 50PLUS;

16M37 aangenomen met stemmen vóór van CDA, D66, SP, PvdA, PVV, ChristenUnie, SGP, GroenLinks, PvdDieren en 50PLUS;

16M41 aangenomen met stemmen vóór van VVD, CDA, D66, SP, PvdA, GroenLinks, PvdDieren en 50PLUS.

22 Aanpak SteenGoed Benutten (PS2016-380)

Mw. Van der Woude (VVD) stemt in met de aanpak, die is gebaseerd op de ervaringen met het Impulsplan wonen. Voorop staat dat het zal leiden tot investeringen van anderen. Bijzondere aandacht vraagt de VVD voor CPO. Daar worden vernieuwende oplossingen gevonden die respect verdienen. Verder vraagt de VVD of de gedeputeerde het ermee eens is dat de asbestsanering ook van belang is voor de sanering van het vastgoed in het buitengebied. Wil de gedeputeerde het betrekken bij de uitvoering van dit plan? Verder wil de VVD over projectbladen en overkoepelende data in de organisatie beschikken. Over een jaar volgt de evaluatie en dan blijkt of SteenGoed Benutten robuust genoeg is. Als bijsturing nodig is of andere instrumenten ingezet moeten worden verwacht de VVD dat de gedeputeerde de Staten meeneemt in haar afweging.

Mw. Rijssenbeek (CDA) is akkoord met de uitvoering van de aanpak. Voor het CDA is initiatief van onderop belangrijk. Het CDA stemt in met de drie projectcategorieën en stemt ermee in dat de bevoegdheid voor het opstellen van de regeling bij GS gelegd wordt. Wel wordt het CDA graag proactief geïnformeerd. Het CDA kan zich ook goed vinden in de regeling voor CPO. In de evaluatie ziet het CDA graag in kaart gebracht of er voldoende aanbod sociale woningen komen, hoe het zit met wonen en zorg etc. Hoe verloopt het met de regionale samenwerking en hoe wordt er gewerkt met de ladder voor stedelijke verduurzaming?

Dhr. Hellegers (D66) is blij met de sterke inzet van SteenGoed Benutten op de aanpak van complexe transformatieprocessen met een focus op het stedelijke gebied. D66 vraagt extra aandacht voor duurzaamheid bij de uitwerking van de korte-termijnregeling. Er moet een plus op zitten. D66 ondersteunt de motie van ChristenUnie over ruimtelijke transformatie.

Dhr. Kusters (SP) steunt het voorstel. Aanpak van leegstand heeft een positief effect op de leefbaarheid. De SP sluit zich aan bij de vragen van het CDA. De SP vraagt hoeveel gemeenten gebruik hebben gemaakt van de investeringsbijdrage voor huisvesting van allochtonen. De SP vraagt aandacht voor verduurzaming van woningen en dringt erop aan een extra investeringsimpuls hiervoor in overweging te nemen. Ook de SP steunt de motie van de ChristenUnie.

Mw. Jeurink (PvdA) staat achter de aanpak. Wel heeft de PvdA zorg over de leegstand waarvoor binnen deze aanpak geen ruimte is. Om problemen te proberen te voorkomen is een inventarisatie van de problematiek van belang. Daarom steunt de PvdA de motie van de ChristenUnie.

Dhr. Vreugdenhil (ChristenUnie) is positief over het voorstel. Hij wil nog aandacht vragen voor een actueel vraagstuk, want er ligt ook nog een forse kwantitatieve opgave. Om die niet uit het oog te verliezen en om in lijn van SteenGoed Benutten een opmaat te geven voor een provinciale aanpak, dient de ChristenUnie een motie (16M42) in om dit te onderstrepen.

Dhr. Verheul (GroenLinks) ondersteunt het programma. Verder steunt GroenLinks het pleidooi van D66 voor een extra plus op duurzaamheid. GroenLinks steunt motie 16M42. GroenLinks krijgt signalen dat het bedrag dat per statushouder beschikbaar is, te laag is.

Mw. Meijers (GS) vindt dat er een mooi instrument is gebouwd. Jarenlang hebben we op projectbasis gewerkt, maar nu gaan we op programmabasis werken. Er wordt gekeken naar de samenhang in het gebied. Dit is nog wel een opgave. Gemeenten, partners, hebben nl. veel vragen. Waar kies ik voor in een gebied, hoe pak je het gebied integraal aan en wie heb je daarvoor nodig? Ze is blij dat iedereen de waarde van de aanpak ziet. De vraag die erbij hoort is: blijven we problemen oplossen of gaan we problemen voorkomen? De bedoeling van de motie is breder dan cijfers bij elkaar halen. Op basis van de bestaande cijfers en op basis van het instrumentarium dat we kennen vormen wij ons een beeld van de opgave die op ons afkomt. Welke leegstand hebben we, kunnen we verwachten en hebben we dan het goede instrumentarium? Ze ziet de motie als een ondersteuning. Ze wil het instrumentarium inventariseren en trends in leegstand zichtbaar maken en met PS bespreken.

De beschikbare informatie in de organisatie wordt digitaal beschikbaar gesteld. Mocht daar iets ontbreken, dan hoort ze het graag. Maar daarnaast moet worden gekeken naar ontwikkelingen. Asbestverwijdering is van groot belang. Voor SteenGoed Benutten is dit een onderdeel van de kwaliteit van het buitengebied.

Evaluatie kan vanzelfsprekend leiden tot bijstelling. De ladder wordt toegepast, want dat is van het grootste belang.

De regeling voor huisvesting van statushouders is redelijk goed benut, maar GS bekijken op dit moment waar de regeling moet worden aangepast. Er zijn overigens veel initiatieven in gemeenten om gebouwen voor statushouders en andere woningzoekenden aan te passen.

Duurzaamheid is vanzelfsprekend in SteenGoed Benutten. In geen enkel plan mag het ontbreken. Plannen met een plus op dat gebied juicht ze toe. Ze zal bezien hoe dat een plek kan krijgen in de regeling.

Stemverklaringen

Mw. Van der Woude (VVD) is tevreden dat de gevraagde informatie beschikbaar is en steunt daarom de motie niet.

Mw. Rijssenbeek (CDA) sluit zich hierbij aan.

Besluit: conform voorstel met stemmen vóór van VVD, CDA, D66, SP, PvdA, ChristenUnie, SGP, GroenLinks, PvdDieren en 50PLUS.

16M42 aangenomen met stemmen vóór van D66, SP, PvdA, ChristenUnie, SGP, GroenLinks, PvdDieren en 50PLUS.

23 Voorjaarsnota 2016 (PS2016-404)

Dhr. De Haan (VVD) is tevreden met deze Voorjaarsnota, die een prima uitwerking is van het coalitieakkoord, zeker op het punt van economie en mobiliteit. Het gat in de begroting van € 150 mln. is voor een groot deel gedicht. Nu kunnen snelle stappen gemaakt worden. De A15-corridor en de containerterminals bij Valburg en Barneveld verdienen daarbij aandacht. Voor beide terminals moet de provincie kijken wat er financieel mogelijk is. Valburg moet desnoods voorgefinancierd worden door de provincie. Voor de N786 moet een onderzoek komen. De provinciale lastendruk is goed inzichtelijk gemaakt. De trend in de opcenten is neerwaarts en dat is prima. De provincie moet de waterschapslasten goed blijven monitoren.

Dhr. Zoet (CDA) vindt dat de provincie op de goede weg is. Financieel staat Gelderland er goed voor. De economie groeit. Wat is nu de stand van zaken rond de leges voor de helicoptersector? Hoe hoog is de leges in verhouding tot andere provincies? GS moeten zich inspannen om de verbouwingsplannen van de Sjoel Elburg te ondersteunen. Kunnen GS een termijnvisie maken over de positie van Omroep Gelderland in het licht van de nieuwe mediawet?

Mw. Van der Schalk (D66) stemt in met het toevoegen van het begrotingssaldo aan de reserve. Het is fijn dat er geld is vrijgekomen voor de Eusebiuskerk en de Airbownewandeltocht. Gehoord de discussie over het beleidsprogramma Cultuur en Erfgoed dient ze amendement 16A8 in. De rol van de overheid is bij het Gelders Energie Akkoord van belang, maar ook bij de agrarische sector. De Gelderse economie groeit, maar de Brexit is wel een gevaar. Er moet aandacht blijven voor de positie van migranten en statushouders.

Dhr. De Vos (SP) vindt de groeiende tweedeling tussen bevolkingsgroepen schrijnend. Goede informatie is van belang om de dialoog te bevorderen, ook regionaal. Hij dient motie 16M43 in. Dakloosheid en armoede onder kinderen is een groeiend probleem en dat wordt onvoldoende door de provincie onderkend omdat dat niet tot de kerntaken zou behoren. Er is onvoldoende aandacht voor sociaal beleid. Hij dient motie 16M44 in. Ondanks dat het gat in de begroting vrijwel gedicht is, moet de SP ook constateren dat er voor veel van de beleidsprogramma's veel te weinig geld is. Ook vlot het nog niet met het dubbelspoor in de Achterhoek. Hij dient moties 16M45 en 16M46 in.

De provincie heeft volgens de SP de afgelopen jaren sociaal beleid teveel afgebouwd en wil zich alleen nog maar bezig houden met 'harde zaken' als infrastructuur en economie. Volgens De Vos heeft de provincie niet alleen de verantwoordelijkheid voor haar kerntaken maar ook voor de samenleving als geheel.

Dhr. Kerris (PvdA) constateert dat niet iedereen dezelfde kansen krijgt en daaraan moet de provincie blijven werken. De Robuuste investeringsimpuls is een mooi voorbeeld van hoe dat kan. De manier waarop de provincie nu de relatie met de GSF afbouwt is een voorbeeld voor de toekomst. De fractie vraagt aandacht voor de prestatieladder sociaal ondernemen en dient daarom motie 16M47 in. GS

moeten aandacht hebben voor de leefbaarheid van Ressen. Kan bij de fysieke transformatie van leegstaande gebouwen ook aandacht zijn voor wijken buiten de stadscentra? Kan de provincie een rol spelen bij de huisvesting van kwetsbare groepen? De open sportclub biedt kansen, maar krijgen zij wel voldoende geld?

Mw. Faber (PVV) ziet in deze Voorjaarsnota niets nieuws onder de zon. De provincie gaat gebukt onder Brusselse dictaten, waardoor zij nu niet vrij kan beschikken over de NUON-gelden. EFRO-subsidies worden alleen maar verstrekt zodat de EU meer invloed krijgt in de regio. Het is vreemd dat de provincie regelmatig de eigen regels overtreedt. Zie bijvoorbeeld de afwikkeling van de Robuuste investeringsimpuls, de Stad- en Regiocontracten of het opvangkamp Heumensoord. En wanneer het subsidieplafond voor sport is bereikt, wordt gewoon het instrument sponsoring ingezet. De fractie gelooft niet de open sportclubs, die een voorbeeld zijn van de linkse elementen in dit collegeakkoord.

Dhr. Plug (ChristenUnie) waardeert de integrale manier waarop het college het beleid aan de Staten heeft voorgelegd. Per saldo ziet de fractie genoeg herkenning in de uitwerkingen. Financieel staat Gelderland er goed voor. Hij roept het college op om, wanneer de beschikbare middelen belegd zijn, met de gehele Staten te inventariseren waar nog knelpunten zijn en hoe die financieel gedekt kunnen worden. Knelpunt is de regionale omroep en GS zouden met een meerjarenvisie moeten komen. Hij dient motie 16M48 in. Over de A28 en de A1/A30 dient hij moties 16M49 en 16M50 in.

Dhr. Ruitenbergh (SGP) wil dat Gelderland blijft inzetten op een levensvatbare voedselbouw. Ook innovatie is hier van belang. Er is een voedselvisie nodig en hij dient motie 16M51 in. Er blijft bij agrariërs behoefte aan kavelruil en hij dient motie 16M52 in. De Sjoel Elburg verdient ondersteuning. Hij dient motie 16M53 in.

Dhr. Verheul (GroenLinks) constateert dat de provincie een deskundig bestuur heeft dat de verbinding zoekt met de oppositiepartijen. De fractie wil meer ambitie op het gebied van leefbaarheid en duurzaamheid. Het beleid heeft een te grote economische insteek. Hij wil betere cijfers over natuur en landschap en dient motie 16M54 in. Er moet meer aandacht zijn voor eerlijke handel. Hij dient motie 16M55 in. Hij wil dat de provincie zich goed voorbereidt op de klimaatverandering en dient motie 16M56 in. Ressen gaat hinder krijgen van de nieuw aan te leggen A15. Hij dient motie 16M57 in.

Dhr. Van der Veer (PvdDieren) constateert dat het nog niet goed gaat met dierenwelzijn. De begroting is niet duurzaam genoeg en er is geen aandacht voor dieren. De fractie zal daarom tegen de Voorjaarsnota stemmen.

Dhr. Bruins (50PLUS) mist daadkrachtig optreden rond de energietransitie. Inspraakprocedures kosten te veel tijd, omdat de provincie zich niet focust. De fractie is tegen het Plussenbeleid, want dit leidt tot megastallen. Er mag meer geld naar SteenGoed benutten. Wat hebben provinciale investeringen opgeleverd wat betreft werkgelegenheid voor ouderen en jongeren? Hij dient 16M58 in.

Dhr. Van Dijk (GS) is blij met de uitgedeelde complimenten, en zal ze doorgeven aan de organisatie waar dat relevant is. Hij benadrukt dat GS belang hechten aan een goede, constructieve verhouding met PS, en dat het college daar hard aan werkt. Er is ook gezegd dat het 'fundament' op orde is, en hij is ervan overtuigd dat het dan ook goed is dat na alle beleidsnota's van deze vergadering nu de VJN wordt besproken, als een soort 'plafond' boven alles.

In reactie op de bijdragen van de fracties noemt hij de regionale economie als een kerntaak van de provincie. Dit legt immers de basis voor een goed sociaal beleid: mensen uitzicht geven op werk en inkomen. Economie zit dan ook in alle portefeuilles vervlochten, zoals ruimtelijke ordening, natuur en infrastructuur. In het kader van dit laatste is door fracties gevraagd te kijken naar de N786, de gedeputeerde zegt toe dit onderzoek te zullen gaan doen. M.b.t. de twee railterminals die in Gelderland geprognoseerd zijn, zegt hij dat in Valburg hard gewerkt wordt om na de zomer te kunnen kijken hoe daar uitvoering aan gegeven zou kunnen worden. Voor de andere railterminal, die in Barneveld, wordt gevraagd mee te betalen aan het onderzoek. Echter, in de portefeuille Financiën zit nog maar €100.000 voor logistiek, en dat is echt te weinig. GS willen hierop terugkomen bij de begroting.

T.a.v. de vragen over de Europese fondsen legt hij uit dat deze nodig zijn als extra financiële steun om onze economische doelen te gaan halen. Immers, veel

projecten vereisen co-financiering, en op deze manier worden de mogelijkheden verdubbeld.

Naast de genoemde elementen is er nog iets heel belangrijk voor de ontwikkeling van de economie, en dat is dat we openstaan voor alles wat er om ons heen gebeurt. Al in de tijd van de Hanzesteden was dit een belangrijke reden waarom het die steden zo voorspoedig ging ten opzichte van de ommelanden en andere steden. Dat geldt ook op cultureel gebied, en alleen op die manier kunnen we een goed antwoord geven op bijv. het vraagstuk van de Brexit en hoe om te gaan met andere culturen die hier binnenkomen. Door die culturen te gebruiken is er een basis te leggen om innovatief maar ook creatief te zijn, en op die manier een van de welvarendste landen ter wereld te worden.

Ten aanzien van de helicopter-leges meldt hij dat er een systeem is ontwikkeld waarbij een deel generiek en een deel afhankelijk van het aantal landingen betaald moet worden. Dit systeem moet uiteindelijk kostendekkend worden en GS zijn momenteel in gesprek met de helicopterbranche om te kijken hoe dit vormgegeven kan worden. De legesverordening zal worden aangepast - wat nog niet eenvoudig is want waar de ene leges verlaagd wordt zal een andere verhoogd moeten worden - en in een later stadium aan PS worden aangeboden.

Op de vraag van dhr. Van der Veer (PvdDieren) of er met de opbrengst van de leges ook bijv. handhaving geluidsoverlast bekostigd wordt zegt de gedeputeerde dat de opbrengst alleen bedoeld is ter bestrijding van de kosten van het afgeven van vergunningen. Uiteraard wordt daarbij gekeken of dit op een goede manier gedaan is dus ja, ook die aspecten zitten erin.

De open sportclubs zien GS als een cruciaal onderdeel van het beleid om de leefbaarheid overeind te houden. Bij een open sportclub worden ook andere activiteiten ontplooid waardoor de club een nog veel integraler en integrerder karakter krijgt dan wanneer alleen de sport zou worden beoefend. Daarom steunen GS deze clubs van harte.

Reacties GS op de moties

16M43: GS laten het oordeel aan PS; het is een ondersteuning van het beleid.

16M44: ontraden; begin 2017 willen GS het inpassingsplan voor het traject Zevenaar-Didam aan PS voorleggen, daarnaast is de stiptheid in de lijn sterk verbeterd (in 2015 tot 91,5%). Bovendien komt er een snelheidsverhoging tussen Doetinchem en Gaanderen, en met nog enkele maatregelen wordt de punctualiteit voldoende verbeterd.

16M45: ontraden; verbazing bij GS over houding SP die tegen het Uitvoeringsplan Leefbaarheid stemde en nu GS verzoekt met een sociaal plan te komen bij de begroting.

16M46: ontraden; dit is al eerder in PS gevraagd en GS hebben niet de indruk dat de regionale journalistiek behoefte hebben aan zo'n fonds.

16M47: oordeel aan de Staten; GS zijn bereid dit onderzoek te doen, met de kanttekening dat zij meer belang hechten aan het nakomen van de afspraken die gemaakt zijn dan aan een certificering. Anderszijds is het zo dat we ook van anderen certificaties vragen dus is het ook wel een logische stap.

16M48: oordeel aan de Staten; ondersteuning van beleid en GS komen er bij de begroting op terug.

16M49: oordeel aan de Staten; zou ingetrokken kunnen worden omdat GS er al mee bezig zijn.

16M50: ontraden want overbodig; A1/A30 is al opgenomen in MIAM en GS zijn sterk aan het lobbyen om hem ook in het MIRT te krijgen.

16M51: oordeel aan de Staten. Voedsel komt aan de orde in de notitie Vitaal Platteland die in november in PS zal voorliggen. GS voelen weinig voor een aparte visie over voedsel.

16M52: oordeel aan de Staten; GS zijn bereid een onderzoek te doen maar er is weinig financiële dekking voorhanden. Bovendien staat het haaks op het beleid dat verkavelingen alleen dan op financiële steun van GS kunnen rekenen als zij meerdere doelen dienen dan alleen landbouwversterking. In het laatste geval is de winst voor de agrariër waardoor hij zelf de kosten prima kan betalen.

16M53: oordeel aan de Staten indien het dictum zo gelezen kan worden dat uit het overleg met de Sjoel Elburg ook kan blijken dat geen steun verleend zal worden. Wel merkwaardig dat dit onderwerp geen enkele keer naar voren is gebracht in het

kader van de gebiedsopgaven, waar de Noordwest-Veluwe ook nauw bij betrokken is. GS zouden het toejuichen als deze partij zich meldt in dat kader, dan kan er misschien bredere steun voor het geheel komen.

16M54: als de rapportage die GS aan het ministerie sturen voldoen aan het gevraagde, dan nemen GS dit over. GroenLinks vraagt of ook 'landschap' meegenomen kan worden, i.c. de ontwikkelingen op dat gebied (is er verrommeling, neemt bijv. het coulissenlandschap in de Achterhoek af in grootte). Ged. Van Dijk meldt dat niet voor 1 januari a.s. zo'n groot onderzoek gedaan kan worden maar zegt toe met een notitie te willen komen in de eerste RLW na de zomer waarin alle reeds aanwezige gegevens over landschap worden verzameld.

16M55: Oordeel aan de Staten; het dictum wordt geïnterpreteerd als volgt: er wordt een werkgroep ingesteld die onderzoekt of en onder welke voorwaarden Gelderland Fair Trade zou kunnen worden. Anders is het volgens GS een schier onmogelijke opgave want 75% van de gemeenten moeten meedoen en ook Fair Trade worden. Liever de goede dingen doen, dan focussen op uitdragen dat we de goede dingen doen. GroenLinks merkt op dat Gelderland ook mag uitgaan van 75% van het inwonertal, dus als een paar grote gemeenten zou meedoen ben je er al gauw.

16M56: oordeel aan de Staten; GS staan erachter dat klimaatadaptatie een belangrijk onderwerp is maar zouden het liever van onderop laten komen, bijv. via de Wijken van de Toekomst waar energietransitie een gespreksonderwerp is; daar zou dit prima ingepast kunnen worden. Een voorstel bij de begroting zoals hier gevraagd wordt is niet zomaar voorhanden.

16M57: ontraden; GS omarmen het idee maar wijzen erop dat zij integraal kijken naar dit soort aspecten bij projecten en investeringen. Het is ondoenlijk om van elk project te rapporteren in hoeverre gekeken is naar de mogelijkheden voor 45-plussers. PS kunnen ervan uitgaan dat de ged. Leefbaarheid of ged. Arbeidsmarkt het punt van inspiratiedagen zullen meenemen.

16A8: logisch; ditzelfde amendement is ook bij Cultuur aangenomen.

Dhr. De Haan (VVD) merkt in tweede termijn op de VVD graag zou zien dat ook t.a.v. de A1/A30 nader onderzoek gedaan wordt naar de integrale aanpak van de noordzijde fase 1 en de zuidzijde. Daarnaast nodigt hij het college uit voorstellen te doen bij de begroting en dient hiertoe motie 16M59 in.

Dhr. Zoet (CDA) vraagt het college bij de begroting terug te komen op de helicopter-leges en richt zich vervolgens tot enkele collega-fracties. Hij bedankt de SGP voor het apart noemen van het CDA niet bij brood alleen. Tegen dhr. Verheul zegt hij dat coalitie en oppositie het samen doen. Dhr. Plug (ChristenUnie) kwam na zijn opmerking over het CDA meteen bij hem om te zeggen dat hij dat niet had moeten doen, dat waardeert hij zeer.

Dhr. Kerris (PvdA) sluit zich aan bij de gedeputeerde voor wat betreft de motie van de SP (16M45). De fractie ondersteunt het leefbaarheidsbeleid van harte en de motie niet. Hij roept de SP op het onderwerp van de regionale journalistiek te agenderen in de commissie.

Dhr. Plug (ChristenUnie) meldt dat waar in motie 16M49 "voorjaarsnota 2016" staat, dit "begroting 2017" moet zijn.

Dhr. Ruitenbergh (SGP) gaat ervan uit dat de gedeputeerde betreffende 16M51 geen aparte voedselvisie heeft toegezegd maar het wil laten landen in een andere notitie. Hij is dankbaar voor de steun van het college. Desgevraagd door dhr. Van der Veer (PvdDieren) bevestigt hij dat kavelruil (16M52) zo goed als altijd ten goede komt aan weidegang. Of daar over gerapporteerd kan worden laat hij over aan de gedeputeerde.

Mw. Van der Schalk (D66) vindt m.b.t. 16M51 dat een voedselvisie breder gaat dan alleen Vitaal Platteland maar wacht de notitie hierover graag af en zal dan het college laten weten of dat voldoende is of dat toch een aparte notitie gewenst is.

Dhr. Verheul (GroenLinks) dient nog een motie over Ressen in die hij in eerste termijn vergeten was. Hij geeft een stemverklaring af m.b.t. 16M53: hoewel hij sympathiek staat tegenover de Sjoel Elburg zal zijn fractie toch tegen stemmen omdat dit een uitzondering zou zijn voor één museum waar we juist een beleid voor alle musea willen ontwikkelen.

Hij bevestigt dat de fractie de motie 16M56 interpreteert zoals de gedeputeerde dat

heeft aangegeven.

Dhr. Bruins (50PLUS) wijzigt motie 16M57 als volgt: de tekst van het eerste opsommingsteken vervalt. PS verzoeken GS dus nog wel inspiratiedagen te organiseren.

Dhr. De Vos (SP) trekt motie 16M43 in.

Dhr. De Haan (VVD) wijzigt motie 16M59. In de tekst van het eerste opsommingsteken na “verzoeken GS” wordt “ook ten aanzien van (voor)financiering” geschrapt. De tekst van de laatste bullet wordt vervangen door: “en zo spoedig mogelijk te rapporteren aan PS”.

Dhr. Van Dijk (GS) merkt m.b.t. 16M49 op dat het punt van de A28 aan de MIAM wordt toegevoegd, niet aan de begroting zelf. De MIAM is altijd een bijlage bij de begroting. Hij is blij met de wijziging van 16M59, aangezien het overleg met de minister pas in oktober is, als de begroting al is gepresenteerd. Het college aanvaardt de opdracht met deze aanpassing, en laat het oordeel van de motie aan PS. 16M58 noemt hij overbodig; aan het gevraagde wordt op dit moment reeds gewerkt.

Dan gaat hij in op de oproep van dhr. Plug (ChristenUnie) om bij de midtermreview te komen met voorstellen voor de € 150 mln. Het college gaat graag in op de uitnodiging om dit samen te doen, na de begroting.

Tegen **dhr. Zoet (CDA)** zegt hij dat men de aanpassing van de legesverordening m.b.t. helicopters als bijlage bij de begroting zal vinden.

Dhr. Verheul (GroenLinks) merkt op dat motie 16M58 (Ressen) niet alleen over de A15 gaat maar ook over de provinciale weg ter plekke. Ged. Van Dijk zegt dat de geluidsmetingen die nu gedaan worden ook de cumulatie van beide wegen meenemen, maar dat dit niet per se betekent dat er ook maatregelen genomen gaan worden.

Stemverklaringen

Dhr. Ruitenbergh (SGP) meldt dat zijn fractie vóór de VJN zal stemmen maar het met bepaalde onderdelen van cultuur niet eens is, en ook niet voor topsport is.

Dhr. Kerris (PvdA) zal 16M44 niet ondersteunen omdat zijn fractie er vertrouwen in heeft dat de maatregelen die het college neemt voldoende zijn om de lijn robuust te maken. Ook 16M56 zullen ze niet steunen, omdat ze meer zien in de methode van het college dan in de methode zoals in de motie beschreven.

Dhr. Plug (ChristenUnie) bevestigt dat het in 16M49 over de MIAM gaat. Zijn fractie zal 16M45 steunen, men ziet daarin de invulling van leefbaarheid vanuit het sociaal profiel. 16M57 steunt de fractie van harte, men hoopt dat GS dit breed zullen oppakken.

Dhr. De Vos (SP) geeft aan dat na lang overleg zijn fractie de VJN zal steunen, met de kanttekening dat men tegen de onderwerpen topsport en we-pod is.

De fractie zal vóór 16M53 stemmen, omdat PS hebben ingestemd met her- en verbouw van musea, waarmee een nieuwe trend is ingezet.

Ook de fractie van **Dhr. Verheul (GroenLinks)** zal de VJN steunen, hoewel zij het niet met alle onderdelen eens is.

Dhr. Zoet (CDA) meldt dat het CDA het goed vindt dat aandacht voor dubbelspoor gevraagd wordt maar toch de motie 16M44 niet zal steunen. 16M49 noemt hij ondersteuning van beleid, het CDA acht de A28 van groot belang. Met de opmerkingen t.a.v. 16M51 en 16M59 gaat hij akkoord.

Mw. Van der Schalk (D66): de fractie zal de VJN steunen. 16M44 zal niet gesteund worden maar dubbelspoor blijft wel onder de aandacht van de fractie. 16M49 zal de fractie ook niet steunen, zij is het nie teens met de onderbouwing van de term ‘knelpunt’ in dit geval. Ook 16M58 zal zij niet steunen; Ressen verdient een integralere aanpak dan hier beschreven.

Dhr. Van der Veer (PvdDieren): de fractie zal 16M51 steunen, met de opmerking dat zij graag ziet dat het rapport van het Landbouw-economisch instituut *Voedselvoorziening in Nederland* (april 2013) erbij betrokken zou worden. 16M52 wordt gesteund in de zin dat men alleen kavelruil ondersteunt waarbij de weidegang aantoonbaar verbetert. 16M57 zal men ook steunen nu het eerste opsommingsteken is verwijderd.

Besluit

16A8 aangenomen met stemmen vóór van VVD, CDA, D66, SP, PvdA, GroenLinks, PvdDieren en 50PLUS;
 Met inachtneming van amendement 16A8 besloten conform voorstel I en II met stemmen vóór van VVD, CDA, D66, SP, PvdA, ChristenUnie, SGP, GroenLinks en 50PLUS.

16M43 ingetrokken;

16M44 verworpen met stemmen vóór van SP, GroenLinks, PvdDieren en 50PLUS;

16M45 verworpen met stemmen vóór van SP, ChristenUnie, GroenLinks en PvdDieren;

16M46 verworpen met stemmen vóór van SP, GroenLinks en PvdDieren;

16M47 aangenomen met stemmen vóór van VVD, CDA, D66, SP, PvdA, ChristenUnie, GroenLinks, PvdDieren en 50PLUS;

16M48 aangenomen met stemmen vóór van VVD, CDA, D66, SP, PvdA, ChristenUnie, GroenLinks, PvdDieren en 50PLUS;

16M49 aangenomen met stemmen vóór van VVD, CDA, PVV, ChristenUnie, SGP en 50PLUS;

16M50 ingetrokken;

16M51 aangenomen met stemmen vóór van D66, SP, PvdA, ChristenUnie, SGP, GroenLinks en PvdDieren;

16M52 aangenomen met stemmen vóór van VVD, CDA, SP, PVV, ChristenUnie, SGP en PvdDieren;

16M53 aangenomen met stemmen vóór van CDA, SP, PVV, ChristenUnie, SGP, en 50PLUS;

16M54 ingetrokken;

16M55 aangenomen met stemmen vóór van CDA, D66, SP, PvdA, ChristenUnie, SGP, GroenLinks, PvdDieren en 50PLUS;

16M56 verworpen met stemmen vóór van D66, SP, ChristenUnie, GroenLinks, PvdDieren en 50PLUS;

16M57 verworpen met stemmen vóór van SP, ChristenUnie, SGP, PvdDieren en 50PLUS;

16M58 verworpen met stemmen vóór van SP, SGP, GroenLinks en PvdDieren;

16M59 aangenomen met stemmen vóór van VVD, CDA, D66, PvdA, PVV, ChristenUnie, SGP en 50PLUS.

24 Debatverzoek PvdDieren over Herinrichting N794 (PS2016-421)

Mw. Moulijn (PvdDieren) wil bij de reconstructie van de Heerderweg veertig extra bomen sparen, conform de wens van Ons Mooi Epe. Hiervoor zou het fietspad op meer plekken twee meter breed moeten worden. Dit past ook binnen de audit. Daarnaast verzoekt ze om de overgang van het snelheidsregime uit te voeren zoals in de audit staat aangegeven. Deze wijzigingen zullen het draagvlak in Epe vergroten. Ze dient motie 16M60 in.

Mw. Bieze (GS) stelt dat het verkeerskundig beter is om de overgang van het snelheidsregime op de door GS voorgestelde plek te leggen. Dat is veiliger. De audit adviseert om de fietspaden zo breed mogelijk te houden. Ze ontraadt de motie.

Besluit

16M60 verworpen met stemmen vóór van SP, GL, PvdDieren en 50PLUS.

25 Debatverzoek van de PvdDieren over Uitwerking wijziging ruimtelijk beleid en GNN (PS2016-418)

Dhr. Van der Veer (PvdDieren) merkt op dat ondanks het ontbreken van een meerderheid in de commissie, de gedeputeerde zijn plan ongewijzigd ter inzage wil leggen. Hij begrijpt dat niet. M.b.t. windmolens had hij een alternatief voorstel: maak een schets van hoeveel windmolens er in 2050 volgens het Gelders Energieakkoord nodig zullen zijn en waar deze globaal zullen staan, zodat een integrale afweging kan worden gemaakt. Hij dient hierover motie 16M61 in.

Dhr. Van Dijk (GS) antwoordt dat in de commissie is gezegd dat hij op basis van de geluiden uit de commissie het plan zal aanpassen. Met dat aangepaste plan wordt de terinzageprocedure ingegaan. De nieuwe kaart wordt 12 juli vastgesteld en ook aan PS gestuurd.

Hij geeft aan dat met de huidige kennis een immens aantal windmolens nodig is in 2050. Het college is bezig te bekijken wat bovenop de 230 Mw moet gebeuren en daarvoor planologische ruimte te reserveren. Daarnaast vraagt het college aan gemeenten om ook te kijken naar alternatieve energiebronnen.

Hij kan niet aangeven waar en hoeveel windmolens er zullen komen. Dat past ook niet in het GEA-proces. Hij ontraadt daarom de motie.

Dhr. Van der Veer (PvdDieren) trekt de motie in, gelet op de toezegging dat er een nieuw kaartje komt.

26 Sluiting

De voorzitter sluit de vergadering om 20.07 uur.

Arnhem, 28 september 2016, zaaknr. 2016-007302